

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 133.

Wtorek, 7 (19) Czerwca.

1866 r.

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących, po świętach urzędowych i niedzielach — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kaniach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 4, za 2-krotne kop. 6, za 3-krotne kop. 8. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku niezwracają się. — We wszystkich co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 3.

Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nieprzyjmuje się. Numer pojedynczy kop. 3. — Za odnoszenie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Pocztowych w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 kop. 20. — Półrocznie rs. 4 kop. 60. — Kwartalnie rs. 2 kop. 30. — Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się rs. 1.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Okólnik komitetu urządz. — Pocztamt warsz. — Warsz. towarzystwo dobr. — Najwyższy ukaz. — Order. — Skasowanie czasopism.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Wyrażenia wiernopoddanych uczuć. — Kronika kościelna. — Kronika brukowa. — Zabawa muzyczna-kwiatowa. — Nowy zwyczaj. — Prelekcje publiczne. — Kasy ogniotrwałe. — Jarmark na wełnę. — Wyładki. — Sprawy bucharskie. — Proklamacja do ludu niemieckiego. — Okólnik arcybiskupa pozn. — Jarmark na wełnę w Poznaniu. — **Telegramy.** — **Uzbrojenia.** — **Ameryka.** J. Davis. — Wojna hiszp.-chilijs. — **Anglja.** Bil reformy. — **Austrja.** Polityka Austrji. — Projekt reformy. — Obwieszczenie. — Ochotnicy. — Przejęcie depesz. — Nowa emisja biletów. — **Azja.** Głód; wojna. — **Francja.** List cesarza Napoleona. — Rozprawy nad budżetem. — Sprawa meksykańska — Kwestja meksykańska. — Zaprzeczenie. — Prawo własności literackiej. — Prawo amortyzacyjne; ks. Napoleon. — **Odmowa.** — **Grecja.** Podróż króla. — **Hiszpanja.** Zamach. — Przesilenie gabinetowe. — Pełnomocnictwo. — Bombardowanie Callao. — **Niemcy.** Kwestja reformy. — Żądanie neutralności. — Wnioski. — Sejm. — Odrzucenie wniosku. — **P. Scheel-Plessen.** — **Portugalia.** Demonstracje. — **Prusy.** Królowa; bar. Werther. — **Szwajcarja.** Korpusy obserwacyjne. — **Turcja.** Omer-pasza. — **Wojska egipskie;** wielki wezyr. — **Włochy.** Izba deputowanych. — Przesilenie monetarne. — Banknoty; marynarka. — **Korespondencje** z Przasnysza, Lwowa i Paryża. — **Korespondencja handlowa** z Gdańska. — **Rozmaitości.**

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa, d. 6 (18) czerwca.

Okólnik Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

O ZMIANACH OSOBISTYCH.

Nro 9.

27 Maja (8 Czerwca) 1866 roku.

Mianowani: I. W skutek przedstawień Członka Zawiadującego czynnościami do Namiestnika Prezesa Komitetu Urządzającego z dnia 4 (16) Maja, zostający przy Kancelarji Komitetu, Radca Stanu *Michajłowski* młodszym Referentem Kancelarji Komitetu, i z dnia 14 (26) Maja, Członek Mińskiego Gubernialnego Urzędu do spraw włościańskich, Asesor Kolegjalny *Turgieniew* zostającym przy Komitecie.

II. W skutek rozporządzenia Członka-Zawiadującego czynnościami Komitetu: z dnia 3 (15) Maja, zaliczony do Kancelarji Komitetu, Porucznik 5-go Aleksandryjskiego pułku Huzarów *Kardinatowski*, zostający przy Komisji Lubelskiej i Porucznik 6-go Głuchowskiego pułku Dragonów *Mazurkiewicz*, zostający przy Komisji Białskiej; 10 (22), zostający przy Komisji Suwalskiej Podporucznik armji Baron *Fittin-gow-Szeel* zostającym przy Kancelarji Komitetu, zaliczony do tejże Kancelarji Rzeczywisty Student Uniwersytetu *Brzeziński*, zostający przy Komisji Suwalskiej; 21 Maja (2 Czerwca), dymisjonowany Asesor Kolegjalny *Krupowicz* i Rzeczywisty Student Agronomji *Mosatow*, zostającymi przy Kancelarji Komitetu z odkomenderowaniem do zatrudnienia, pierwszego do Komisji Prawnej w miejsce Urzędnika *Rjazańskiego*, który na własne żądanie uwolniony został z Wydziału Komitetu, a drugiego do Komisji Warszawskiej Spraw Włościańskich; i z dnia 26 Maja (7 czerwca), Starszy Urzędnik do pisma Registrator Kolegjalny *Aleksiejew* pełniący obowiązki młodszego Pomocnika Referenta Kancelarji Komitetu.

Członek Zawiadujący czynnościami

Komitetu Urządzającego *J. Solowjew*.

Pocztamt Warszawski podaje do publicznej wiadomości, że skutkiem otworzenia z dniem 20 Maja (1 Czerwca) r. b. drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej, która bierze początek we wsi Koluszkach, położonej przy drodze żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, pomiędzy Rogowem a Rokicinami, i która z Koluszek prowadzi do Łodzi, kursujące dotąd poczty osobowo-listowe z Rokicin traktem fabrycznym przez Pabjanice, Sieradz do Kalisza i nawzajem, od dnia powyższego biorą swój początek już nie od Rokicin, lecz od Łodzi zkąd wyprawiane są przez Pabjanice do Kalisza i nawzajem.

Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności podaje do publicznej wiadomości rezultat z działań Kas Groszowych Oszczędności za upłyniony kwartał 1-y r. 1866, a mianowicie: a) przyjęto w 3,794 wnioskach summe rs. 2,947 k. 34, wydano książeczek 241; b) wypłacono 469 u uczestnikom rs. 909 k. 30, i umorzono książeczek 239; c) wniesiono do Głównej Kasy Oszczędności sumę rs. 1,945 k. 45, w 286 wnioskach i wyjednano 94 uczestnikom nowe książki Głównej Kasy Oszczędności. Z końcem przeto Marca r. b. pozostało uczestników Kas Groszowych 4,936, którzy oprócz funduszu przelanego na ich imiona do Głównej Kasy Oszczędności posiadają w Kasach Groszowych sumę rs. 2,656 k. 92, z której rs. 2,128 k. 65, są deponowane w Głównej Kasie Oszczędności a rs. 528 k. 27 znajduje się w gotowości na dopełnianie wypłat żądanych. W ogóle zaś Kasy Groszowe od czasu ich założenia przyjęły w drobnych kwotach rs. 37,609 k. 29, z tego wypłacono żądającym zwrotu rs. 10,420 k. 67, a do Głównej Kasy Oszczędności wniesiono rs. 24,531 k. 70, na imie 2,579 uczestników.

Najwyższy ukaz do rady państwa z d. 19-go maja. Sekretarzowi Stanu, senatorowi, tajnemu radcy *Platonowowi*, uwolnionemu od obowiązków Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, rozkazano być Członkiem Rady Państwa z pozostawieniem w godności Sekretarza Stanu i senatora. (*Rus. Inw.*)

Order. — Najjaśniejszy Pan, w nagrodę nader pilnej i gorliwej służby lubelskiego sztab-oficera żandarmerji, podpułkownika *Drozdowa*, d. 31-go maja, Najmiłosć-wiej raczył udzielić mu order św. Anny 2-jej klasy.

Skasowanie czasopism. — Z Najwyższego rozkazu, zakomunikowanego ministrowi spraw wewnętrznych przez prezesa komitetu ministrów 28 maja v. s., czasopisma „Sowremiennik” i „Ruskoje słowo” z powodu oddawna dowiedzionej szkodliwości ich kierunku, zostały skasowane.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa, d. 6 (18) czerwca.

Wojna nakoniec rozpoczęła się i hasło do niej dali prusacy. W nocy z 15-go na 16-ty, to jest z piątku na sobotę, wojska pruskie pod dowództwem generała Herwarth-Bittenfelda przeszły granicę saską pod Strehla, i jak donosi telegram z Würzen z 16-go, posuwały się naprzód. Tegoż dnia wojska pruskie stojące w Holsztynji, którym rząd hanowerski wzbroniał przejścia do Westfalji, wkroczyły do Hanoweru. Jen. Mantuffel przy wkroczeniu wojsk pruskich do Hanoweru, jak donosi dzisiejszy nasz telegram z Berlina, wydał proklamację, obiecując przyjazne obchodzenie się z mieszkańcami. Król hanowerski nie udał się do wojska, jak donosił wczorajszy nasz telegram, ale wyjechał do Anglii, gdzie za nim miała pospieszyć królowa. Telegraficzne komunikacje na południe i zachód w części zostały utrudnione, w części zniesione, a jak donosi nasz dzisiejszy telegram z Hanoweru, generał piechoty Vogel Falkenstein po 12-

godzinnym marszu, wczoraj o godzinie 7-jej wieczorem, wszedł do miasta Hanoweru. Jenerał Beyer był już w marszu dla zajęcia Kasselu. Prusy zaprotestowały przeciw zajęciu telegrafu w Frankfurcie przez Bawarję, jako pogwałcającemu prawo międzynarodowe. — *Nordd. A. Z.* donosząc o wkroczeniu wojsk pruskich, dodaje, iż w tych dniach zatera nastąpią potyczki, cechujące początek wielkiej walki, do której Prusy dla utrzymania swego istnienia zostały zmuszone przez swych przeciwników.

Zeby objaśnić te wypadki, musimy się cofnąć cokolwiek w tył, i przedstawić bieg rzeczy, który doprowadził Prusy do takiego postanowienia. Na posiedzeniu sejmku związkowego 14-go b. m., po uchwaleniu 9-u głosami przeciwko 6-u, uruchomienia siódmego, ósmego, dziewiątego i dziesiątego korpusu, poseł pruski oświadczył, że dotychczasowy Związek został zerwany, złożył projekt nowego Związku i zaprotestował przeciwko wszelkim działaniom sejmku, opuścił salę. Na wniosek prezydującego (posła Austrji) sejm uchwalił, że Związek na zasadzie ustawy jest nierozzerwalny, i że żaden jego członek nie ma prawa od niego wyłamywać się, a zarazem zaprotestował uroczystie przeciwko oświadczeniu Prus i zastrzegł prawa Związku. Przytem poseł Austrji oświadczył, że mocarstwo to, ma w gotowości do boju swój kontyngens związkowy, wynoszący trzy korpusa.

Tymczasem Prusy, jak to się okazuje pomiędzy innymi z artykułu *Nordd. A. Z.*, uznały Związek za rozwiązany, i w Niemczech widziały tylko państwa przyjazne i nieprzyjazne, ale nie współzwiązkowe, grożąc uprzedzeniem nieprzyjaciół. Księstwa nadelbańskie dziennik ten już uznawał za własność Prus, gdyż wiadomości o nich przeniósł pod rubrykę „Prus,” nadając zarazem dawnej rubryce „państwa związkowe,” nowy tytuł: „grupa państw średnio-europejskich.” Rząd pruski położył zarazem ostrzeżenie u bankiera Rotszylda w Frankfurcie na kapitałach i funduszach związkowych. Na nadzwyczajnym posiedzeniu sejmku związkowego, większość przyjęła wniosek Saksonji, Austrji i Bawarji przeciwko wkroczeniu Prus; Austrja obiecała pomoc i poręczyła posiadłości państw wiernych Związkowi. Hanower zapewnił, iż wytrwa po stronie Austrji.

Przed rozpoczęciem działań wojennych, Prusy 15-go wysłały do królestw saskiego i hanowerskiego, do Hesji elektoralnej i ks. nassauskiego, projekt pokojowy czyli *ultimatum*, żądające rozbrojenia i zachowania neutralności; przystania na reformę Związku, której projekt nazywa *Tour. de St. Pé.* buntem przeciwko ustawie związkowej i dotkliwą manifestacją przeciw Austrji; — i rozpisania wyborów do parlamentu niemieckiego, skoro tylko Prusy to uczynią, — w zamian za co Prusy zapewniały stronom umawiającym się, terytorjum i prawa monarsze określone w wspomnionym projekcie reformy.

P. Beust odrzucił żądanie Prus co do rozbrojenia się, powołując się na uchwałę sejmku związkowego w przedmiocie uruchomienia, a co do wyborów do parlamentu oświadczył, iż parlament ten przez pojedyncze mocarstwo nie może być

zwołany. Król Jan w charakterze monarchy związkowego zatwierdził tę odpowiedź, która wraz z ultimatum pruskim i proklamacją króla do wierznych sasków, została wydrukowana w *Dresd. Jour.* Tymczasem, z telegramów *Wien. Abpost* z 15-go okazuje się, że prusacy weszli już do Bautzen, Löbau i Zittau. Relsy na drodze żelaznej pomiędzy Riesa a Dreznem, 15-go zostały zdjęte. Dworzec kolei w Löbau zniszczyli sami sasi, ale most zachowano. Komunikacja pomiędzy Prusami i Saksonją koleją żelazną, została zerwana. W ludności panuje popłoch. Rodzina królewska 15-go o godzinie 5-ej po południu wyjechała do Wiednia, król zaś następnego dnia, 16-go, w towarzystwie p. Beusta i ministra wojny udał się do armji, skoro poseł pruski doręczył formalne wypowiedzenie wojny. Pruskie ultimatum odrzucone także zostało przez króla hanowerskiego, mianowicie podstawy ścisłego związku z powodu organizacji armji i floty; wojska hanowerskie skoncentrowały się pod Gottingschen. W Saksonji spodziewano się przybycia wojsk austriackich, na pomoc których liczono także w Hanowerze.

Pruski *Staats Anz.* ogłasza proklamację do ludu niemieckiego, w której wylicywszy usiłowania Prus w celu utrzymania pokoju i przeprowadzenia reformy Związku i dowodząc, że takowy przez nieprzyjaciół Prus został zerwany, donosi o rozpoczęciu działań wojennych. Proklamację tę podajemy poniżej. *Norddeutsche A. Z.* twierdzi, że obecny ruch strategiczny ma na celu zapewnienie w Hanowerze i Hesji elektoralnej komunikacji z zachodnią częścią królestwa pruskiego, i zajęcie w Saksonji pozycji niezbędnie koniecznych dla obrony Prus. Z powodu zaś, że artykuły ustawy zwiazkowej (od 1-go do 11-go) weszły w skład traktatu wiedeńskiego, rząd pruski zawiadomił mocarstwa europejskie podpisane na tym traktacie, o uchwale zwiazkowej z 14-go, oraz że dotychczasowy międzynarodowy węzeł pomiędzy państwami niemieckimi przestał istnieć. Wiadomość to bardzo podejrzana.

Postawę Francji w obecnej chwili skreślił *Constitutionnel*, a oświadczeniu jego nadało wagę przedrukowanie takowego przez *Monitora*. Anglia podobno, skoro wojna już wybuchła, ma rozesłać oświadczenie co do neutralności. We Włoszech zaczęły się koncentrować wojska włoskie i austriackie nad Po, a podobno Wiktor Emanuel udał się do głównej kwatery. Jak donoszą dzienniki florenckie, utworzenie nowego gabinetu, powierzone zostało Ricasolem i jen. La Marmora. Ricasoli ma objąć prezydentę gabinetu i wydział spraw wewnętrznych, a jen. La Marmora, jako minister, będzie towarzyszył królowi w polu.

Jakkolwiek całą uwagę pochłaniają zbliżające się wypadki w średniej Europie, nie należy spuszczać oka i z tego co się dzieje na innych jej punktach. Co do księstw naddunajskich, *N. Preus. Z.* podała wiadomość, że Rosja, Francja, Anglja i Prusy oświadczyły gotowość uznania księcia Karola za hospodara Rumunii, pod warunkiem utrzymania w swej mocy zwierzchnictwa tureckiego; *Ind. belge* posunęła się dalej, donosząc, że i Porta skłaniała się do uznania księcia Karola; tymczasem jednak *N. Preus. Z.* donosi, że Porta nie zaniechała zamiaru interwenjowania w księstwach.

W Hiszpanji wybuchło nowe powstanie. Z Grenady donoszą, że pod Santa-Elena, niedaleko Grenady, zebrała się banda zbrojna, pod dowództwem José Merino. Jenerał-kapitan wysłał żandarmerję, która w wspomnionym miejscu spotkała 50 do 60 ludzi usadowionych na wzgórzu. Żandarmi rzucili się na bagnety; powstańcy dali pełną salwę na blizkiej odległości, lecz ranili tylko dwóch ludzi, i rozproszyli się

na wszystkie strony, pozostawiając jednak na miejscu jednego ze swoich, który dostał się do niewoli, i wozy z amunicją i zapasami żywności. Z innych źródeł podają daleko znaczniejszą liczbę powstańców. Merino jest jednym z naczelników progresistów, i miał już udział w pronunciamiento Prima.

Wyprawa fenjenów do Kanady zupełnie się nie powiodła. Prezydent Johnson wydał przeciwko nim proklamację; Roberts i Sweeny zostali aresztowani, a broń i amunicja skonfiskowane. Fenjeni opuścili fort Erie, a 400 z nich ujęły wojska Stanów Zjednoczonych. Angielska granica ściśle jest strzeżona.

Przy oddaniu na prasę dziennika, otrzymaliśmy poniżej zamieszczony telegram z Florencji, donoszący o wypowiedzeniu wojny Austrii przez Włochy.

Zwracamy uwagę czytelników naszych na zamieszczone poniżej korespondencje ze Lwowa i Paryża.

* (Wyrażenia uczuć wiernopoddanych z powodu zamachu na życie Najjaśniejszego Pana.). *Siew. Pocz.* zamieszcza szereg najpoddanniejszych adresów, telegramów i t. d., a mianowicie:

Najpoddanniejsze adresy: Od właścicieli ziemskich i rolników 3-go rewiru pow. odeskiego; od urzędujących w m. Omsku, od obywateli m. Koziela, od mieszkańców m. Chotina, od mieszkańców pow. i miasta Poszechonia, od włościan właścicieli wioski siemieniowskiej w pow. nowozybkowskim gub. czernihowskiej, od włościan rządowych i mieszkańców niekońskiej włości w pow. mołogskim gub. jarosławskiej, od włościan właścicieli i czasowo obowiązanych włości ruchowskiej w pow. starodubskim gub. czernihowskiej, od mieszkańców m. Aleksandrii i jego powiatu, od mieszkańców m. Halicza, od członków kupiański-go sądu powiatowego w gub. charkowskiej, od włościan 1-go pułkowego rewiru w pow. kraśnińskim gub. smoleńskiej, od byłych dworskich Tymoteusza Popowa i Jermila Slepniowa, od mieszkańców m. Kromysza, od mieszkańców m. Bebebeja, od greckich pddanych mieszkających w Odesie, od wdów emerytek m. Krzemieńca, od mieszkańców wsi Arapowki i czasowo obowiązanych włościan włości arapowskiej w pow. kupiański gub. charkowskiej, od włościan osady Nowo-Jekaterynosław w tymże pow. i gub., od mieszkańców osady Niżniaja-Duwanka w tymże pow. i gub., od włościan właścicieli wsi Orzewki w pow. kirsanowskim gub. tambowskiej.

Telegramy: do Najjaśniejszego Pana: z Symbirsk, od oficjalistów przy rumianowskiej fabryce pułkownika Seliwerstowa; z Jekaterinburga, od gminy jekaterinburgskiej starowierców przyjmujących kapłaństwo; do ministra spraw wewnętrznych: z Orła, od czasowo obowiązanych włościan włości znamieńskiej w pow. orłowski; z Orła, od czasowo obowiązanych włościan włości masłowskiej w tymże pow.; z Orła, od czasowo obowiązanych włościan włości bogosłowskiej w tymże pow.; z Orła, od włościan czasowo obowiązanych i właścicieli włości masłowskiej w tymże pow.; z Orła, od czasowo obowiązanych włościan włości puszkinińskiej w tymże pow.; z Orła, od włościan czasowo obowiązanych i właścicieli włości sokołowskiej w tymże pow.

Listy do charkowskiego gubernatora, od obywateli m. Bogoduchowa i od zlatoustowskich starowierców pomorskiego wyznania do miejscowego naczelnika powiatu.

* (Kronika kościelna.) Weszła śród obchodzony był solennie odpust św. Antoniego Padeuskiego w kościołach: franciszkańskim, pobernadyńskim i reformackim. W pierwszym z kościołów tych wotywe odprawił ks. Nowarski, sumę celebrował ks. Cetkiewicz, kazanie miał ks. Zygmunt Gółjan kanonik, nieszpory intonował ks. Truczykiewicz, na których głosił słowo boże ks. Rządki. Członkowie orkiestry katedralnej i opery pod kierunkiem p. B rzeckiego wykonali w czasie sumy mszę Elsnera D. minor, po południu w czasie nieszpory kompozycje Schidermeyer. — W kościele po bernadyńskim wotywe odprawił ks. Czepulewicz, sumę celebrował ks. Ruszkiewicz, tekst ewangeliczny rozwinął ks. Jungowski, nieszpory intonował ks. Czepulewicz. W czasie sumy amatorowie pod kierunkiem p. Chwaliboga odśpiewali odpowiednie religijne pienia. — W kościele reformackim sumę celebrował ks. Charczukiewicz, nieszpory intonował ks.

Szule, zrana miał kazanie ks. Lipiński, po południu ks. Danecki.

Takiż odpust obchodzono był wczoraj w niedzielę w kościele po-kapucyńskim; sumę i nieszpory celebrował ks. Eufrozy. — W tymże dniu w kościele po-paulińskim św. Ducha, rozpoczął się odpust Opatrzności Boskiej, który przez następne dni 8 trwać będzie; wotywe odprawił tu ks. Ballach, sumę i nieszpory celebrował ks. Kołaczewski, zrana i po południu głosił słowo boże kks. karmelici z Leszna. — W kościele archikatedralnym i metro-politalnym odprawiane było zwyczajne nabożeństwo parafialne; sumę celebrował ks. prałat Zwoliński i słowem ewangelicznej nauki odzywał się ks. Jungowski; artyści i chór instytutu muzycznego pod kierunkiem swego dyrektora przy towarzyszeniu instrumentów smyczkowych i organu, wykonali mszę Rieuka, na graduale „pange lingua” Palestryny; offertorium ze mszy Brzowskiego. — W kościołach: pijarskim, po-bernadyńskim, po-augustjańskim i pp. sakramentek wykonane były również przez artystów i amatorów wyborowe kompozycje kościelne; nadto w kościele pp. sakramentek miało miejsce pierwsze przyjęcie komunji św. przez 100 przeszło panienek i 20 kilku chłopczek, przez 5 tygodni przygotowywanych przez ks. Krzaczewskiego. Nabożeństwo celebrował ks. Buliński kanonik san to mierski.

* (Kronika brukowa.) Hogartowskiego ołowka i wyobraźni Cerwantesa potrzeboby, na wiernie odtworzenie obecnej fizjonomji Warszawy! Ogromny letnio-zapustny ruch, panuje od paru dni we wszystkich miejscach kędy się zbiera publiczność tutaj za, pomnożona i ożwiona przybyciem mnóstwa prowincjonalnych gości. Warszawa, przy obecnej stagnacji handlowej i tak straszliwej drożyznie, z rozkoszą przeczytała sprawozdanie z tegorocznego welnianego jarmarku, gdyż wylw a raczej „wypływ” z podniesionych cen wlny, dał się jej pewnie uczuć i świeżym groszem zasilił wysychające już dobrze, pekuniarne źródła Dolina szwajcarska, pół-szwajcarski cyrk Blennowa, francuzkie Eldorado, niemieckie Tiwoli, warszawskie teatru, ucharakteryzowały się różnorodną a niezwykłą publicznością; wreszcie też i delikatosowym zakładem, w których tak „delikatnie” obdzierają ze skóry przybywających konsumentów, nowy zastęp pi dróżnych gości dał sposobność przekonania ich o groźnym wpływie zagranicznych kursów giełdowych na krajowe ogórki i... współ-rodacze kieszele! Już to te kursa giełdowe i stopa procentu od zagranicznych pieniędzy, dziwnie i cudownie nawet, odlijają się na cennikach handlow warszawskich — albowiem dozwalać niektórym, stagnacyjnym kupcom, sprzedawać butelkę Reuderera po r. r. 3 kop. 30, innym postępowcom, każą nakładać na taką samą butelkę bez różnicy gatunku po 4 do 4 i pół rubli! Z jakąż to pyszną wzgardą i lekceważeniem ci młodzi progresiści spoglądają na zapleśniałych w rzetelności, niegodnych kolegów swoich! I słuźnie czynią... albowiem złota (wymawiaj szychowaj młodzież i ez aljowana na młodo, stara galanterja, te właśnie najdroższe instytucje delikatosowe, zaszczyca swoją protekcją i zasila ostatkiem, z pod kamienia wydobytego grosza. Dewiza: „dzy tyka póki się dadzą” napisan złotemi literami na sztandarze modnego handlu, gromadzi mnóstwo ciekawych kórzy z politowaniem omijają napis: „un iarkowanie i praca,” umieszczony na firmach ni postępowych... Widocznie wojna ogarniająca środkową część organizmu Europy, roznamiętania i pobudza dowódców delikatosowego i modnego handlu do ryzykownych wypraw na żołądki i kieszenie nasze. *Vae victis!* czyii „biada gorym!” rozlega się tu do koła!

Wracając jednak do kronikarskiego porządku, powiemy, że najświęniejszym z obawów eleganckiego ruchu tutejszego w ciągu dwóch dni upłynionych, były tegoroczne wyścigi konne. Niwożny ten turniej, zabiednany u nas przez kilka lat ostatnich, odrodzony nieco w przeszłym roku — obecnie zmartwychwstał w całej świetności. Niezliczony szereg powozów, dorożek i omnibusów, w sobotę i w niedzielę, przesunął się przez Mokotowskie rogatki; galerje napełnione damami w strojnych tualetach, ślily się zdaleka, jak ogromne ciepłarnie pełne rozwiniętych kwiatów — a tłumy piesze, płynące wielką falą przez aleje i zalegające plac do koła szarek, stanowiły żywe rami tego wielkiego obrazu! Szczegółowy opis gonitw tegorocznych podamy jutro w sprawozdaniu komitetu wyścigowego — dziś powiemy tylko ogólnie, iż wyścig sobotni był mniej zajmujący, za to wczorajszy do najwyższego stopnia rozciekawiał widzów — i że obadwa zaszczycone zostały obecnością J.W. Hrabiego Namieśtnika. Z koni ubiegających się o nagrody w ciągu obydwóch dni gonitw, odznaczyły się: pierwszego dnia, klacz Renera p. Piłsudzkiego, Fontenoy ogier kary hr. Lehndorfa; Voltigeur, ogier siwy p. Ritter, który mimo, że sam tylko obiegił szranki, wygrał „nagrodę

dam" przepyszną szpicrutę z koniem srebrnym na wierzchu, wyrobioną w fabryce jednego z najpiękniejszych jubilerów tutejszych p. Wejnerta, Green, ogier gniady hr. Lehndorfa, Odetta, klacz pp. Grabowskiego i Rzewuskiego. Wczoraj zaś zwycięzcami byli: Rzepicha, klacz p. Niemcewicza; Chadwick, ogier hr. Józefa Zamojskiego, jeżdżony przez p. Augusta Mokronowskiego, Fontenoy, znany już z sobotniego wyścigu; Jurata, klacz pp. Grabowskiego i Rzewuskiego; Voltigeur, ten sam który wygrał szpicrutę i Rodlig ogier p. Trent el. Wyścigi włościańskie zakończyły się tryumfem małego konika należącego do Franciszka Kaldunka właściciela z Czerniakowa, który prześcignął innych. Malowniczym był widok powracających z wyścigów gości. Powozowi, konni i piesi, okryci kurzem, ożywieni spacerem i wrażeniami, zajęli całą ogromną linię, od szranków aż do końca Krakowskiego-Przedmieścia, tonąc tam w łonie zwykłego już, miejskiego chaosu. — Około godziny 9-tej wieczorem, nastąpiła jedna z tych scen które przykre i straszne dla aktorów, bawią jednak egoi-tycznego widza patrzącego na nie przez okno własnego mieszkania. Oto, burza wichrowa, syjąca tumanem piasku w oczy, gnąca wysokie drzewa i podrywająca parasole i krynoliny, słowem, uragan piaszczysty — zapanował nad Warszawą. Trzebaż było widzieć nie-zupełnie dąmy powracające z Doliny i Cyрку, porwane takim szalonym orkanem! Na domiar kłeski, nawet najsubtelniejsza grzeczność i najhojniejsza galanterja młodych czcizbiejów i zwykłych cavaliero servante, nie mogły ocalić większej części ofiar tego uraganu, przed smutną pieszą podróżą, w obec zupełnego braku drożek zajętych przez wyścigowców; był to więc popłoch powszechny, któremu jednakże liściowa aura oszczędziła ostatniego, najdotkliwszego rysu — deszczu i grzmotów. Dla tego też przestraszone warszawianki powróciły do domów zmęczone i okryte kurzawą, lecz zupełnie suche! Ogród Eldoradowy i wczoraj jak zwykle, napelniony był amatorami francuzkich śpiewaków komicznych, a pani Goosz zaraz po scenie odpiewanej solo, w II-ej części programu, otrzymała wspaniałą bukiet i kilkanaście mniejszych w darze.

Zakończamy dzisiejszą kronikę, wieścią z artystycznej dziedziny. Dowiadujemy się iż w tych dniach odbędzie się koncert w ogrodzie należącym do Instytutu muzycznego, z udziałem orkiestry wielkiego teatru, oraz artystów i chórów instytutu. W programie tego koncertu który później podamy, mieszczą się ulubione „Widma“ Moniuszki, które dla przybyłych z prowincji gości będą istotną nowością artystyczną.

Zapomnieliśmy dodać, że i na wodach mineralnych w ogrodzie saskim i krasieńskim, panuje potężny ruch spacerowy! Lista horacjuszków, niezmiernie pomnożona, ucieszyła zakłady kuracjozowskie, a nowo zawiązana spółka o której objęciu wód mineralnych w ogrodzie Dückerta już donosiliśmy, nie może nastarczyć konsumentom sławnej swej wody sodowej, która lubo o grosz jeden droższa na butelce, zaaprobowaną została przez wszystkie, lecz dotąd tylko pierwszorządne apteki i handle tutejsze, które wolać mniej groszem zarobić, niż psuć żołądki publiczności wodą sodową wyrabianą z mniejszą starannością — a która pod namiotami ulicznymi i w bramach kamienic, zamienia się w jakąś nieznośną lurę. Podobna nam się to, iż nowi właściciele instytutu wód mineralnych w ogrodzie krasieńskim, pozostawili wodzie sodowej swego wyrobu drogą lecz dobre korki francuzkie i kształt butelek okrągłych, albowiem pierw-ze zabezpieczają napój od zwietrzenia — drugi zaś niedozwala oszczędny sługom warszawskim wstawiać do butelek świeczek łojowych, szczególnie pod czas illuminacji, przez co woda później wlewana do nich, pomimo wytakania, zatrzymuje przykry odór mydlany. Naturalnie, że mówiąc w ten sposób, nie mamy na myśli takich jak p. Karpiski i innych lepszych fabrykantów tego, tak praktycznego w porze upałów napoju. 47.

* (Zabawa muzyczno-kwiatowa). Dla wygody publiczności podczas zabawy muzyczno-kwiatowej w ogrodzie saskim w d. 7 (19) b. m. przez warszawskie towarzystwo dobroczynności urządzić się mającej, będzie ustawionych w wielkiej alei kilkaset krzeseł numerowanych, za opłatą po kop. 30, a kontramarki do takowych sprzedawane będą w ogrodzie przy owocarni.

* (Nowy wyścig). Tym, którzy Paryż w ostatnich latach zwiedzali, znany zapewne jest zwyczaj urządzania w większych magazynach wystaw sklepowych na dni świąteczne. Towary w całym swem bogactwie i różnorodności, są rozłożone w oknach, porozmieszczane niby w nieładzie po ziemi i stołach, z zatarasowaniem drzwi stosami sztuk różnych materij i tkanin, z ubraniem wnętrza w festony i kwiaty; wejście jest zamknięte, w sklepie tak przybranym nie ma nikogo, coby uroczyście święta handlem naruszył, bywa nawet wywieszona kartka „nie sprzedaje

się”. Ponieważ w święta mieszkańcy Paryża i tysiace obcych, wolni od zajęć i oddani spacerom, więcej mają czasu, celem więc urządzenia w te dnię wystaw w większej ich okazałości, jest ułatwienie przypatrzenia się nowym wyrobom i towarom. U nas w Warszawie jeden z większych magazynów blawatnych i ubiorów damskich, naprzeciw pałacu Prymasowskich w domu Piotrowskiego, wczoraj w niedzielę poraz pierwszy taką wystawę urządził, przed którą mostwo przechodniów z zajęciem się zatrzymało; magazyn ten w następne święta to samo czynić zamierza. Nie wiemy czyli zwyczaj ten znajdzie nasładowanie i zaaklimatyzuje się u nas, notujemy wszakże tę nowość w dziejach handlu warszawskiego.

Φ.

* (Prelekcja publiczna.) P. Kotkowski profesor szkoły głównej w auli tejże szkoły miał onegdaj siódmą prelekcją o jeografii i odkryciach jeograficznych. Podobnie jak na szóstej prelekcji szanowny prelegent traktował o dziejach kreacji naszego planety w epoce przedhistorycznej. Osób było tylko 40. Upał w sali staje się coraz bardziej nużącym, nie dozwala skupiać uwagi w materji tak ściśle naukowej, przechodzącej często charakter popularnych wykładów; i życzyby należało, na co ogół słuchaczy się zgadza, aby dalsze prelekcje p. Kotkowskiego tak skutecznie na wzbogacenie wiedzy wpływać mogące, a których ma być jeszcze 13, odłożone być mogły do jesieni, kiedy już minie czas kanikularnego skwaru.

Φ.

* (Kasy ogniotrwałe). Niedawno donosiliśmy o pomyślnych rezultatach próby kas ogniotrwałych z fabryki Wittiga przy ulicy Chłodnej pod Nrem 898, które dowiodły, że przy największem działaniu forsownego ognia, najzupełniej zabezpieczają od pożaru zachowane w nich wartości, i że również kas tych ani witych ani zwyczajna siła otworzyć nie zdoła; te więc kilka słów przypomnienia o kasach pomienionych, uważaliśmy właściwym uczynić przy terażniejszym zjeździe obywateli ziemskich, którym z serca życzymy, aby po jarmarku mieli co chować.

Φ.

* (Jarmark wełniany). Z dwóch dni ubiegłych mamy zdać relację o jarmarku wełnianym; zostawiając do artykułu pojarmarcznego ogólny pogląd na obecny stan handlu wełny, jego rezultata i po-ównanie z r. z., obecnie ograniczymy się na statystycznych wiadomościach, które powagą cyfer dobitne przynoszą świadectwo. W sobotę, t. j. d. 4 (16) b. m. przywieziono i przeważono wełny pudów 3,170 funt 19; w niedzielę, t. j. dnia 5 (17) pudów 4,107 funt 5; co połączone z dawniejszą dostawą wynosi pud. 19,364 funt 5. Znaczniejsze partie dostarczyły dominja: Falencie, pow. warszawski, pud. 118; Chronowski, pow. radomski, pud. 120; Zakrzów, pow. radomski, pud. 95; Bratoszewice, pow. rawski, pud. 97; Bóza Wola, pow. warszawski, pud. 54; Ciekryzn, pow. płocki, pud. 71; Garnow, pow. pułtusi, pud. 100; Zatory, pow. pułtusi, pud. 98; Oporów, pow. gostyński pud. 145; Kłodawa, pow. łeczycki, pud. 60; Łubiatów, pow. piotrkowski, 88; Łęki, pow. gostyński pud. 90; Zabieniec, pow. łomżyński, pud. 200; Klukowo, pow. łomżyński, pud. 200; Lilniewo, pow. łomżyński, pud. 110; Wysokie Mazowieckie, pud. 72; Czemierniki, pow. lubelski, pud. 55; Strzeszkowice, pow. lubelski, pud. 90. — W sobotę płacono za centnar wełny cienkiej od 112 do 125 tal., a nawet z dominium Cieladź, ze względu na gatunek i dobre mycie, zapłacono po tal. 130, co w ogóle stanowi podwyżkę w porównaniu z cenami piątkowymi, z których najwyższa wynosiła tal. 115; za średnią cienką płacono od tal. 95 do 105; za średnią od tal. 66 do 95, więc prawie tak samo jak w piątek. Wczorajsza niedziela niekorzystnie oddziaływała na ruch handlowy; otrzymane wiadomości o krokach wojennych w Niemczech, jakoby już rozpoczętych, ostudziły konkurencję kupców zagranicznych i powstrzymały ich od większych zakupów; a kiedy w sobotę ajenci Hilgersa i Schirnera z nad Renu, zakupili pud. 1,300, to w niedzielę ciż sami ajenci kupili tylko pud. 200, mimo to ajent barona tieglitza w Petersburgu zakupił pud. 5500. Z krajowych fabrykantów zakupili w dwóch dniach ubiegłych: Fidler pud. 1,320, Rephan pud. 1,300, fabrykanci z Tomaszewa pud. 800, inni pomniejsi ociągają się z kupnem. W niedzielę płacono: za wełnę cienką od tal. 115 do 125, za średnią cienką od tal. 92 do 95, a więc niżej o kilka talarów, jak w sobotę za średnią od tal. 85 do 92 i tu obniżenie. Ze znaczniejszych fabrykantów nowo przybyli: Ceppel z Rygi, Menke z Łodzi, Margules, Frond, Majerhoff i Borst ze Zgierza. Klasyfikator Geilert przyprowadził nową partję tryków w wyborowych okazach wzrostu niezwykle dużego i z wełną nabita, z rasy Negretti sztuk 23, w cenie od rs. 65 do 200, z których sprzedał już sztuk 17.

Φ.

* (Wypadki). — W dniu zaonegdajszym Izidor Czerniecki, lat 14 mający, jako mocny chory, będąc przywieziony na kurację do szpitala 5-go Rcha, wkrótce życie zakończył. — W dniu onegdajszym o godz. 7 z rana, w domu pod N. 1709, 10 i 11 lit. A. przy ulicy Wilczej, własnością Jaęgra będącym, z fabryki kafli tamże egzystującej, skutkiem pęknięcia pieca wynikł pożar i ogień rozszerzył się po całym zabudowaniu, lecz za przybyciem straży ogniowej pożar wkrótce ugaszony został, przyczem dach i sfit 2 piętra w części zgorzały a w części dla przecięcia szerzeniu się ognia rozebrane zostały; straty podane przez właściciela rs. 10,000 wynoszą. — W tymże samym dniu o godz. 2 1/2 po południu, w domu pod N. 136 przy ulicy Wołowej na Prądze, własnością Ski-bińskiego będącym, ściana drewniana do ykająca kuchni zatliła się, w skutek czego wybuchł ogień, który jednakże za przybyciem straży ogniowej części 5 natychmiast ugaszony został, bez zrzadzenia najniejszych szkód. — Również tego samego dnia w domu pod N. 43 w rynku Starego Miasta, dwa koty podejrzone o wściekliznę, podrapały swoją opiekunkę i właścicielkę, której natychmiast stosowne zaradze środki lekarskie udzielono. — W dniu wczorajszym Nepomucena Swiniarska, emerytka lat 70 wieku mająca i Karol Wejs, terminator szewski lat 11, nagle życie zakończyli. — W tymże dniu, Piotr Bajkiewicz, wyrobnik lat 48 mający, zamieszkały przy ulicy Marszałkowskiej, z niewiadomej dotąd przyczyny, przez powieszenie się w własnym mieszkaniu, życie sobie odebrał.

* *Kółko Domowe*, (na drugą połowę miesiąca czerwca) wyszło z druku i zawiera: — Przygody ks. Marcina Lubomirskiego, p. W. Chomętowskiego (z drzew. Tegazzo). — Odwiedziny w Chantilly, (z drzew.) p. J. Dobieszewską (Smigielską). — Ułamek z Korespondencji Mniszcha, p. W. Wróblewskiego (Koronowicza). — Dziewic-wieczór, p. J. D. H. Temme, z niem. (c. d.). — Przemysł: — dodatek o ubiorach, — szlak do kółder, — objaśnienie formy mantylki, — przepisy gospodarskie, — desen kanwowy.

* (Sprawy bucharskie). *Rus. Inw.* podaje następujący telegram z Orenburga z 2-go czerwca (v. s.): „Generał-major Romanowski, 15-go maja zajął bez wystrzału silną twierdzę bucharską Nau. Nieprzyjacieli uciekł, pozostawiając jedno działo, zapasy artyleryjskie i t. d.” Do tego *Rus. Inw.* dołącza następującą uwagę w artykule wstępnym: „W liście telegramow czytelnicy znajdują nową wiadomość z widowni wojny w środkowej Azji. o zajęciu przez generał-majora Romanowskiego twierdzy bucharskiej Nau. Chociaż dotąd nie otrzymano doniesienia na piśmie o bitwie 8-go maja przy Idzari, gdzie emir bucharski został pobity na głowę przez nasz oddział, jednakże można domyśleć się z poprzedzających wiadomości, że bój ten odbył się o 40 lub 50 wiorst od Czynazu, w górę po lewej stronie rzeki Syr. Twierdza zaś Nau leży jeszcze wyżej wzdłuż brzegu tej rzeki, przybliżenie na połowie drogi od Czynazu do Chodżentu. Zajęcie tej twierdzy przez nasze wojska, bez żadnego ze strony nieprzyjaciela oporu, stanowi pewną wskazówkę popłochu, jaki sprawiła pomiędzy bucharskami porażka zadana im pod Idzari.”

* (Proklamacja do ludu niemieckiego). *Sta. Anz.* z 16-go b. m. ogłasza w części urzędowej następującą proklamację do ludu niemieckiego: „Związek niemiecki, który przez przeciąg pół wieku przedstawiał i popierał nie jedność, lecz rozdwojenie Niemiec, przez co utracił oddawna zaufanie narodu i uważany jest zagranicą jako rękojmia dalszego trwania osłabienia i bezsilności Niemiec, użyty został kilka dni temu do tego, ażeby powołać Niemcy do broni przeciw członkowi związkowemu, który swą propozycją co do zwołania parlamentu niemieckiego, zrobił pierwszy i stanowczy krok do zadośćuczynienia żądaniom narodowym. Do wojny przeciw Prusom, do której Austria dąży, ustawa związkowa nie przedstawia żadnego powodu, żadnej przyczyny ani nawet żadnego chociażby błędnego pozoru. Uchwałą związkową z 14 czerwca, którą większość członków związku postanowiła uzbroić się na wojnę przeciw Prusom, dokonane zostało zerwanie związku i starganie dawnego stosunku związkowego. Pozostała jedynie podstawa związku, żywotna jedność ludu niemieckiego; obowiązkiem zaś jest rządów i ludu, wynaleść dla tej jedności nowe, pełne żywotności wyrażenie. Dla Prus łączy się z tem obowiązek bronięcia swej niepodległości, zagrożonej tą uchwałą i uzbrojeniami ich przeciwników. Lud pruski, poświęcający ogół swych sił dla wywiązania się z tego obowiązku, oświadcza się jednocześnie z gotowością do przedsięwzięcia walki dla rozwoju narodowego Niemiec, wstrzymywanego dotąd gwałtownie w interesie jednostek. W tym duchu Prusy zaproponowały rządowi, natychmiast po rozwiązaniu związku, utworzenie nowego związku pod prostymi warunkami wzajemnej obrony i udziału w dążnościach narodowych. Prusy nie żądały niczego innego,

jak tylko zapewnienia pokoju, i natychmiastowego w tym celu zwołania parlamentu. Lecz nadzieje Prus na urzeczywistnienie tego słusznego i umiarkowanego żądania zostały zawiedzione. Propozycja pruska została odrzucona, i z tego powodu Prusy zniewolone zostały do kierowania się w swem postępowaniu obowiązkiem samozachowania. W takiej chwili, Prusy nie mogą ścierpieć przy swych granicach i wśród swych granic ani wrogów, ani wątpliwych przyjaciół. Wojska pruskie, przekraczając granice, nie przychodzą jako nieprzyjaciele ludności, której niepodległość Prusy szanują i z reprezentantami której spodziewają się naradzać się wspólnie w zgromadzeniu narodowym niemieckim nad przyszłymi losami ojczyzny niemieckiej. Oby lud niemiecki, ze względu na ten wysoki cel, zbliżył się do Prus z ufnością, i dopomógł do popierania i zapewnienia spokojnego rozwoju wspólnej ojczyzny."

* (Okólnik arcybiskupa poznańskiego). *Dziennik Poznański* zamieszcza dosłowny tekst poufnego okólnika arcybiskupa poznańskiego i gnieźnieńskiego z 18-go maja, do duchowieństwa obu podległych mu archidiecezji w przedmiocie wyborów w Prusach. Mgr. Ledóchowski nie jest stronnikiem mieszania się duchowieństwa do spraw świeckich, pragnie aby wyłącznie poświęciło się czysto duchownym obowiązkom swego powołania i radzi mu, jeżeli nie zaleca, aby pozostało obcem walkom politycznym, gdyż „doświadczenie codzienne naucza, do jak wysokiego stopnia zwykli się rozzywiać namiętności ludzkie, skoro polityczne preokupacje opanują serca i zacięć w nich poczną, zbyt szybko pamięć o wszelkich innych obowiązkach, nałożonych przez prawo boskie, kościelne lub cywilne, oraz i takich, które wypływają z samego powołania i położenia, jakie każdy, zajmuje w społeczeństwie." Arcybiskup przyznaje że prawodawstwo pruskie nadaje duchownym obywatelskie prawa, nie chce więc wcale przeszkadzać im w głosowaniu przy następnych wyborach i powiada: „Pozostawiam duchownym wolność całkowitą własny głos sumiennie podać, i sądzę, że jej użyją w sposób godny i swemu stanowi właściwy, dając dowód swego zaufania tym tylko, którzy nań prawdziwie zasługują, jako ludzie cnotliwi, do kościoła przywiązani, prawa jego zawsze bronić gotowi, a zarażem lojalni, porządku i wierności obywatelskiej prawdziwi i sumienni stronnicy." Dodaje jednak: „Gdy wszakże za powinność sobie poczytuję pozostawić każdemu zupełną wolność użycia prawa głosowania, nie mogę zarazem nie uprzedzić duchowieństwo moje, że tak z pomienionych na początku przyczyn, jako i z innych powodów wpływających z dzisiejszego stanowiska cząstki kościoła mej pieczy powierzonej, uważam dawniejszy udział w tej mierze za rzecz bardzo niebezpieczną, a nawet szkodliwą dla interesów kościoła i religii, to jest, iż nie sprzeciwiając się głosowaniu kapłanów, pragnę jednak bardzo, aby się od przedstawienia samych siebie na kandydatów, i od przyjmowania poselstwa, gdyby na nich bez ich nawet wpływu paść miał wybór, zupełnie wstrzymali. Co się zaś tyczy innego w tym względzie udziału przez prawa krajowe nie przepisane, jakimby było należenie do jakiegokolwiek komitetów, zgromadzeń i nawet przedwyborczych, w których się zwykły zalety lub wady rozmaitych kandydatów roztrząsać, tego rodzaju uczestnictwo pociągnęłoby, jak to tyloletnie doświadczenie niewątpliwie sprawdziło, wielkie i dotkliwe szkody moralne za sobą, i dla tego w moc władzy, którą się spodobało Bogu mnie przydziać, upominam i wzywam duchowieństwo moje usilnie, aby się od niego całkiem uchylilo."

* (Jarmark na wełnę). *Poznań, 13 czerwca.* Wczoraj przywieziono tu jeszcze niewielką ilość wełny. Obawa wojny i brak pośpiechu w kupowaniu, wpłynęły na większe jeszcze od wczorajszego obniżenia cen. Oddano na skład około 1,500 centn. wełny. Reszta została po większej części rozprzedana. Na wagach miejskich zważono 5,560 centnarów. Większa część kupców opuściła już Poznań. Producenti powjeżdżali także po większej części i jarmark jest ukończony. Bardzo nie wielu było tak szczęśliwych, iż odzyskali na wadze wełny to, co stracili na obniżeniu cen. (Pos. Z.)

Telegramy.

Drezno, 16-go czerwca. Poseł pruski wieczorem doręczył wypowiedzenie wojny. Prusacy wkroczyli w nocy pod Strehla. Król i Beust wyjechali do armji.

Berlin, 17-go czerwca. Manifest zamieszczony w *Staats-Anz.* zawiada-

nia o przekroczeniu granic przez wojska pruskie.

Hanower, 17-go czerwca. Prusacy wkroczyli z północy. Król i następca tronu opuścili Hanower i udali się na południe do wojsk koncentrujących się; spodziewana jest pomoc Austrii.

Drezno, 17-go czerwca. Prusacy wkroczyli koło Strehla i Wurzen.

Frankfurt, 17-go czerwca. Na nadzwyczajnem posiedzeniu sejmku związkowego, większość przyjęła wniosek Saksonji, Austrii i Bawarii przeciwko wkroczeniu prusaków. Austrija przyrzekła pomoc i poręczyła terytorjum państw wiernych związkowi. Hanower obiecał obstawiać przy Austrii.

Kassel, 17-go czerwca. Elektor jeszcze nie odpowiedział na ultimatum i gotował się do wyjazdu. Wojska są gotowe do marszu.

Berlin, 18-go czerwca. Prusy zaprotestowały przeciwko zajęciu stacji telegraficznej w Frankfurcie przez Bawarię, jako pogwałcającem prawo narodów. Jenerał Manteuffel wydał przy wkroczeniu do królestwa Hanoweru proklamację obiecującą przyjazne obchodzenie się. Król hanowerski udał się do Anglii, królowa ma za nim pospieszyć. Komunikacje telegraficzne w części utrudnione, w części zniesione zostały. Jenerał Beyer maszeruje ku Kasselowi. Jenerał Herwarth Bittenfeld dowodzi wojskami, które wkroczyły do Saksonji.

Hanower, 17-go czerwca. Jenerał Vogel Falkenstein, po dwunastogodzinnym marszu, o godzinie 7-jej wieczorem, wszedł z wojskami do miasta.

Florencja, 18-go czerwca. Skoro Austrija przez tak zwaną pomoc związkową, którą wspólnie z Bawarią ma udzielić królowi saskiemu, wywołała stan wojny pomiędzy Austriją a Prusami, król włoski wypowiedział wojnę Austrii. Król udaje się do armji pojutrze, a jen. La Marmora jutro.

Uzbrojeni.

* *Frankfurt nad M., 14 czerwca.* Większość za wnioskiem austriackim co do uruchomienia kontyngensów związkowych, stanowią następujących 9 głosów: Austrija, Bawaria, Saksonja, Wirtemberg, Hanower, wielkie księstwo heskie, elektorstwo heskie, Nassau i 16-ta kurja (Lichtenstein, Reuss i t. d.). Nadmienić atoli wypada, że sam tylko Wirtemberg głosował zupełnie tak samo jak Austrija, podczas gdy pozostałe głosy były jedynie za uruchomieniem, bez austriackich motywów i wniosków co do wykonania. W 13-iej kurji, złożonej z Nassau i Brunświku, Brunświk głosował przeciw wnioskowi austriackiemu. Kurja 16-ta nie miała zupełnych instrukcji, lecz sądziła, że powinna głosować za Austriją. — Mniejszość, która głosowała przeciw Austrii, wynosiła oprócz Prus 6 głosów, które są: wielkie księstwo sasko-wejmarskie i księstwa tyryngskie (z wyjątkiem Meiningu), Oldenburg-Anhalt-Schwarzburg, Meklemburg, wolne miasta (z wyjątkiem Frankfurtu), Luksemburg i Baden, który głosował za odesłaniem wniosku do komisji. Prusy nie głosowały wcale, gdyż oświadczyły, że całe postępowanie jest przeciwne prawom związkowym. Dla wykonania dzisiejszej uchwały

sejmku związkowego, odbywa się już posiedzenie komisji militarnej, z której Prusy także wyłączyły się. (Wolffs T. B.)

* *Wiedeń, 14 czerwca.* Wiedeńska rada miejska doręczyła dziś cesarzowi adres lojalności. Na przemówienie burmistrza, cesarz odpowiedział: „Przyjmuję z wielkiem zadowoleniem to oświadczenie miasta Wiednia. Uczyniłem wszystko dla utrzymania pokoju i wolności Niemiec, lecz stało się to dla mnie dla licznych powodów niemożliwym. Jest to najcięższa chwila od czasu mego na tron wstąpienia. Chwytam za miecz, w zaufaniu do Boga, do mego słusznego prawa, do mojej walecznej armji i do spóldziałania ze strony moich wiernych ludów. Szczególniej zaś muszę wynurzyć moje zupełne zadowolenie z jednozgodnej postawy Wiednia. Pomimo, iż z powodu stagnacji w handlu i braku roboty, ludność poniosła już znaczne ofiary, panuje tu, w porównaniu z zagranicą, jak najbardziej wzorowa spokojność i porządek, i nie mogę dość nachwalić się z tego powodu. (Tamże).

* *Darmstadt, 14 czerwca.* Pierwsza izba uchwiliła jednozgodnie na dzisiejszem posiedzeniu żądane przez rząd kredyty na uzbrojenie wojsk wielkoksiążęcych. (Tamże).

* *Karlsruhe, 14 czerwca.* Druga izba zatwierdziła jednozgodnie na dzisiejszem posiedzeniu żądane przez rząd kredyty w wysokości 3,813,200 zł. reń. na uruchomienie armji badeńskiej. (Tamże).

* *Drezno, 13 czerwca, godzina 8 ma wieczorem.* W tej chwili wydany został rozkaz, ażeby stojące tu wojska przewiezione zostały dziś o północy, pociągami nadzwyczajnymi, do granicy pruskiej w okolicy Löbau. Wszystkie wojska pozostawiają tu ciężkie bagaże, i nawet swe kępi; te ostatnie przewiezione będą do Königssteinu, a ciężkie bagaże udadzą się potem za wojskiem. Żołnierze którzy stali dotąd na kwaterych u obywateli, przenoszą się do koszar, gdyż te ostatnie zostaną opróżnione z powodu wymarszu wojsk. Około wieczora rozeszła się pogłoska, że patrol saski złożony z 20-stu ludzi, wzięty został przy granicy pruskiej do niewoli. W mieście panuje nadzwyczajny ruch. Przekonałem się, że wszystko jest przygotowane do wkroczenia do Prus; forpoczty alarmowe, postawione w okolicach tutejszego miasta, opowiadają, że jeden bataljon strzelców wymaszerował dziś do granicy pruskiej. — *Dopisek.* O godzinie 8-iej strzelcy zostali zaalarmowani, i już w tej chwili, t. j. około godziny 10-jej wieczorem, znajdują się w marszu. Tej jeszcze nocy rada gospodarza armji (intendentura) wyprzedza wojska dla przysposobienia dla nich wszelkich potrzeb. — Oficerowie mają wymaszerować bez szlif. (Schl. Z.)

* *Allg. Aug. Z.* podaje następujące szczegóły o pozycjach zajmowanych przez armję szlaską, zostającą pod dowództwem księcia następcy tronu pruskiego i złożoną z trzech korpusów armji: prawe skrzydło, zostające pod rozkazami dowódcy pierwszego korpusu armji, jenerała piechoty Bonina, ma tymczasową kwaterę główną w Löwenbergu, w dolnym Szlasku: środek armji, czyli piąty korpus, stoi pomiędzy Bolkenhain i Liebau i pozostaje pod dowództwem jenerała-porucznika Steiumetza, z kwaterą główną w Leppersdorf pod Landeshut; lewe skrzydło, na które składa się niekompletny szósty korpus armji, dowodzony przez jenerała-porucznika Mutiusa, rozmieszczone jest pod Friedlandem, Waldenburgiem, Tannhausenem i t. d., z kwaterą główną w „Villa Mutius” w Altwasser. Kwatera zaś główna całej armji szlaskiej znajduje się w zamku Fürstenstein, gdzie właśnie mieszka na teraz książę następcy tronu pruskiego. Pogląd na pozycje zajmowane przez tę armję po za kilkoma szeregami łańcuchów gór, przekonują, że postawa armji szlaskiej ma charakter wyłącznie obronny.

* *Patr. Z.* pisze: Austriacka armja północna złożona jest z 45 pułków linjowych, 34 pułków jazdy (190 szwadronów), 23 bataljonów strzelców i z pewnej liczby pułków z pogranicza wojennego, co może wynosić razem od 270,000 do 300,000 ludzi. Armja zaś pruska, stojąca naprzeciw tych sił zbrojnych, składa się z 63 pułków piechoty, 39 pułków jazdy i 8 bataljonów strzelców, które to siły nietylko że nie są mniejsze od austriackich, lecz nawet może przewyższają takowe. Obok tego, 18 pułków piechoty, 21 pułków jazdy i rezerwy ruchome, utworzone z landwery, czyli razem najmniej od 80,000 do 120,000 ludzi, stoją jako rezerwy w pogotowiu do odparcia możebnego ataku ze strony państw związku niemieckiego.

* *Z Włoch* donoszą, że Garibaldi odbył w Como inspekcje oddziałów ochotników. Do gidów, których mu dodano, pozaciągali się synowie najpiękniejszych rodzin włoskich. Podług *Provincia*, pomiędzy ochotnikami znajduje się także syn księcia Borghese z Rzymu. Charakterystyczną jest ta okoliczność, że w liczbie oficerów służących pod Garibaldim, znajduje

się generał Pallavicini, który brał udział w bitwie pod Aspromonte w stopniu pułkownika i za działania przeciw Garibaldiemu posunięty został na generała. Powiadają, że Garibaldi upraszał usilnie króla, ażeby wydał takie rozporządzenie, zdolne zatrzeć pamięć o owym dniu. (Nordd. A. Z.)

* *Hanower, 15 czerwca.* Komunikacje na drogach żelaznych, na przestrzeni od Harburga do Lüneburga i od Hornstorf do Lüneburga, zostały wstrzymane na skutek najwyższego rozkazu. (Wolffs T. B.)

* *Drezno, 14 czerwca.* Dziś w nocy cały oddział strzelców, który był rozlokowany tu i w okolicy, i który wynosi 4,000 ludzi, wyprawiony został pociągami nadzwyczajnymi do Löbau. Dziś wysłane zostaną tamże brygada gwardji i inne wojska. Na nowem mieście (Neustadt), gdzie znajdują się koszary, panował wielki ruch, gdyż rozkaz do wymarszu otrzymany został niespodzianie. Löbau położone jest o milę od granicy pruskiej, i z tego powodu wnoszą, że ten ruch wojsk jest skierowany przeciw Prusom. — Tej nocy o godzinie 1-ej przejeżdżał tędy z Berlina ambasador austriacki, który udał się niezwłocznie w dalszą podróż do Wiednia. (Schl. Z.)

* O rozmieszczeniu północnej armji austriackiej piszą: Prawe jej skrzydło, będące właściwym punktem oparcia, rozciąga się od Krakowa do Olomuńca; obie te twierdze, wraz z nagromadzonemi w nich zapasami, stanowią podstawę działań dla wojsk tego skrzydła. Jego linja bojowa ciągnie się od Jaworzna przez Szczakowę, Oświęcim, Oderberg, Opawę, do Gräfenberga, i otacza pruski Szląsk górny. Drogi wiodące od tej linji do Szlązka: z Krakowa przez Szczakowę do Mysłowic, lub z Brna (Brünn) do Głowiec i Koźła (Kosel); z Oderberga przez Raciborz do Koźła, z Olomuńca przez Opawę do Koźła, i b. koło Gräfenberga do Nissy (Neisse), mogą stać się linjami działań tego skrzydła. Środek armji rozciąga się od Olomuńca do Königgratzu i Josephstadt; obie te twierdze stanowią podstawę środka armji. Forpoczty jego stoją u stóp zachodnich Sudetów i gór Olbrzymich i zajmują przejścia przez te góry na granicy Szlązka dolnego, główne zaś jego siły skoncentrowane są pod Josephstadem. Lewe skrzydło stoi przy granicy saskiej w dolinie Elby, i zajmuje miejscowości Lowosice, Litomierzycę (Leitmeritz), Theresienstadt, Bodenbach i Teplitz. Podstawą jego działań jest mała twierdza Theresienstadt nad Elbą, mająca swe magazyny w Pradze, które to ostatnie miasto, jakkolwiek położone daleko z tyłu wojsk, może atoli dostarczać im codziennie koleją żelazną zapasy żywności. Skrzydło to posunie się ewentualnie z Theresienstadt do Budiszyń (Bautzen) i z Aussig i Teplitz najbliższą drogą do Pirna i Drezna, ażeby nie pozwolić prusakom zająć te ważne stanowiska, oraz dla tego, ażeby opanować przejścia przez góry i w połączeniu z wojskami saskimi, skierować swe działania wprost przeciw Berlinowi. (Pos. Z.)

* *Norymberga, 12 czerwca.* Wczoraj wieczorem przybyły tu drogą żelazną pierwsze oddziały wojsk austriackich z Frankfurtu nad M. i z Moguncji, i zostaną ztąd przewiezione dalej drogą żelazną wschodnią. (N. Preus. Z.)

* *Od granicy austriackiej, 13 czerwca.* W Kralicach (Grulich) stoi na teraz tylko pikieta złożona z 20-u ułanów cesarskich, których sztab znajduje się w Rothwasser. W Oliszowie i Bukowcu stoi pułk „Hessen,” w Wildenschwert i Senftenbergu znajdują się pułki „Jellacic” i „Rossbach,” i w Hohenstadt pułk „belgijski,” lecz ten ostatni ma wymaszerować jutro do granicy sasko-czeskiej i zastąpiony zostanie przez jeden z pułków pogranicza wojskowego. We wszystkich oddziałach wojsk austriackich, każdy piąty żołnierz ma latarkę, którą nosi w futerale przy tornistrze i której używa podczas marszu nocnego. Według przechwałek austriackich, twierdza Glatz ma być zdobytą na śniadanie. Droga żelazna, przerywająca Czechy i Szląsk austriacki, jest obecnie tak zajęta przewozem wojsk, że osoby prywatne nie mogą wcale z niej korzystać, gdyż ciągle duże oddziały posyłane są jak najspieszniej bądź do Opawy, bądź do granicy sasko-czeskiej. (Schl. Z.)

Ameryka.

* (Jef. Davis). Korespondencja z Nowego-Jorku donosi pod dniem 1-ym czerwca, że zajmują się pilnie procesem Jeff. Davisa, który, jak się zdaje, przyjdzie wkrótce do skutku. Zdrowie więźnia wzbudzało pewne obawy; ale jak tylko dozwolono p. Davisa kurować się, stan zdrowia jego polepszył się. Pp. Shea i O'Connor, obrońcy dawnego prezydenta skonfederowanych, przypuszczają teraz zstąpienie do niego. (La Fr.)

* (Wojna hiszpańsko-chilijska). Admirał Nunez opuścił Callao 10-go maja, lecz nie wiadomo, dokąd się udał. Generał Prado ogłosił dekret,

nakazujący przedsięwzięcie „jak najszybciej” środków przeciw hiszpanom zamieszkującym w Peru. Ostatnia poczta zachodnio-indyjska przyniosła wiadomość, że rzeszypolita Gwatemala, na propozycję rządu peruwiańskiego, ażeby przystąpiła do przymierza przeciw Hiszpanji, odpowiedziała, że rzeszypolite południowo-amerykańskie posiadają całą jej sympatię, lecz że nie może przystąpić do przymierza. Jeszcze przed tą odpowiedzią, z liczby pięciu rzeszypolitych Ameryki środkowej, Salvador i Costa-Rica odpowiedziały odmownie, a od rzeszypolitych Honduras i Nicaragua spodziewane były także odpowiedzi. (Nordd. A. Z.)

Anglja.

* (Bil reformy). Parlament zaprzęta się samym tylko bilem reformy. P. Ward Hunt postawił poprawkę do bilu, ażeby census wyborcze obliczone zostało nie podług komornego, lecz podług wysokości opłacanych podatków. Rozprawy w tym względzie trwały przez całe posiedzenie i doprowadziły nareszcie do tego rezultatu, że poprawka odrzuconą została większością 49 głosów. (Nordd. A. Z.)

Austrja.

* (Polityka Austrji). *Daily News* pisze: „Austrja nie szanowała nigdy żadnego traktatu, stojącego na zawadzie jej ambicji. Jedyne nieprzełagana дума monarchji, która nie składa się z niczego innego jak tylko z dworu i obozu — monarchji, która jedynie z braku pieniędzy daje się nakłonić do liberalności — jedynie дума Austrji, nie pozwalająca jej poświęcić niezadowoloną prowincję w interesie pokoju i cywilizacji, uczyniła wojnę wcześniej lub później nieuniknioną.” *Times* jest także oburzony na Austrję, lecz poprzestaje na tem, że daje ogólny pogląd na sytuację i przychodzi do tego rezultatu, że „księstwa nadelbańskie mogą być od tej chwili uważane jako części składowe monarchji pruskiej.” (Nordd. A. Z.)

* (Projekt reformy). *Wiedeń, 14-go czerwca.* *Wien. Abp.* pisze: „Z pierwszego rzutu oka na pruski projekt reformy związku, ogłoszony w *Sta. Anz.*, każdy może przekonać się, że mądrość państwowa, użyta w tym projekcie, nie jest bynajmniej nowa; pruski projekt reformy jest niczem innym, jak tylko odświeżeniem zblakowanych barw owego słynnego projektu ustawy państwa niemieckiego „z wyłączeniem Austrji”, z daty 26-go maja 1849, oraz odnowieniem, o ile było można, projektu Radowitza. Zachodzi tu jedynie różnica, że polityka pruska jest tym razem nieco skromniejsza.”

* (Obwieszczenie). *Wiedeń, 14 czerwca.* Na mocy dekretu cesarskiego dozwolono ochotnikom na czas tylko wojennej potrzeby wstępować pod pewnymi warunkami do służby wojskowej, bez zobowiązania się podług prawa, do ośmioletniej służby. (Wien. Z.)

* (Ochotnicy). *Praga, 13 czerwca.* Po rogach ulic porozlepiano obwieszczenie burmistrza dotyczące werbunków do oddziału ochotników pragskich. (Wien. Z.)

* (Przejęcie depesz). *Wiedeń, 13 czerwca.* Kurjer austriacki, który wiozł depesze do genera Gablenza, został zatrzymany na terytorjum pruskim, gdzie mu odebrano powierzone do przewiezienia depesze. (Nord.)

* (Nowa emisja biletów). *Opinione* donosi, że bilety banku austriackiego w ilości 150 milionów złr. zostały już przy kursie przymusowym wyczerpane, i że Austrja wypuści obecnie pod sekretem nową emisję biletów. (Nord.)

Azja.

* (Głód — Wojna). *Kalkutta, 7 maja.* W Orissa zagraża coraz większy głód; i w Kalkucie podskoczyły nadzwyczaj w górę ceny produktów żywności. Emir kabulski opuścił Kandahar dla uderzenia na Kabul z 8,000 piechoty i 20,000 kawalerji. Według późniejszych wiadomości, wstrzymać się miano od walki z powodu braku żywności w obozie. W Butanie panuje ogólne niezadowolenie w skutek podwyższenia podatków. (Wien. Z.)

Francja.

* (List cesarza Napoleona). Prasa francuska daje swoje zdanie o liście cesarza Napoleona. *La Patrie* upatruje w nim patriotyzm i miłość pokoju. *Pays* wyraża się w tenże sposób, i obok tego wynurza przekonanie, że w rękach cesarza, interes narodowy nie naraża się na żadne niebezpieczeństwo. *Siècle* powiada, że zgadza się zupełnie na myśli w tym liście wyrażone. *Opinion nat.* jest tegoż zdania, i toż samo powiedzieć można o *Avenir national*. Tylko *Temps* upatruje w tym dokumencie odstąpienie od polityki pokojowej, o której p. Rouher głosił przed czterema tygodniami, a *Liberté* powiada nawet, że list cesarski daje widoki na wojnę. — Z pism angielskich, *Mor. Post* tak się wyraża w tym względzie: „Cesarz Napoleon przyznaje w swym liście, że widziałby chętnie zmianę

w teraźniejszych granicach państw, lecz oświadcza zarazem, że jest dalekim od wszelkiego usiłowania osiągnięcia tego rezultatu siłą zbroją. Oświadczenie to służy nowym dowodem szczerości, z jaką Napoleon III życzy sobie pokoju.” (Nordd. A. Z.)

* (Rozprawy nad budżetem). *Paryż, 14 czerwca.* Wczoraj odbywał się w cieple prawodawczem dalszy ciąg rozpraw nad projektami do prawa ustanawiającego budżet zwyczajny i nadzwyczajny na rok 1857. Po ukończeniu głównych rozpraw roztrząsano pojedynczo budżet ministerstwa sprawiedliwości i oświecenia i izba przyjęła z kolei 1, 2, 3 i 4 paragraf tegoż budżetu. Przy rozpoczęciu posiedzenia p. Juljusz Favre rozwiódł się w długiej mowie nad kwestją meksykańską, na co odpowiedział mu baron Hieronim David. P. Garnier-Pages zapytywał rząd, co by uczynił, gdyby wypadki zmusiły Francję do wmięszania się w sprawę zewnętrzną. Odpowiedź p. Rouher była nietylko roztropną ale i stanowczą. Rząd francuzki nie sądzi, ażeby wojna przeciwko Prusom, Austrji i Włochom mogła w czem naruszyć ustawy budżetu. Dochody państwa obliczone na cały rok wykazują wielkie polepszenie stanu finansowego. Z drugiej strony znów, gdyby Francja zmuszoną była do działania, izby zwołaneby były na nowo dla zarządzenia potrzebom. (La Fr.)

* (Sprawa meksykańska). *Presse* wiedeńska zamieściła depesze z Paryża, donoszące, iż cesarz meksykański zażądał od Francji pomocy pieniężnej, oświadczywszy się z gotowością abdykacji w razie, gdyby nie miał otrzymać tej pomocy. Powiadają, że rząd francuzki postanowił odmówić temu żądaniu, i że przesłał marszałkowi Bazaine instrukcje utworzenia wolnego *plebiscitu* na przypadek, gdyby cesarz Maksymiljan miał przyprowadzić do skutku projekt abdykacji. (La Fr.)

* (Kwestja meksykańska). *La Patr.* z 14-go czerwca pisze: Nie sądzimy, ażeby spodziewać się należało długich rozpraw w cieple prawodawczem nad kwestją meksykańską, chyba że członkowie opozycji zechcą wszcząć tę kwestję *ab ovo* i powtórzyć dawne swe argumenta i zastarzałe napaści, którym zaprzeczył stanowczo bieg wypadków. Sprawa interwencji francuzkiej w Meksyku jest już rzeczą przeszłości, i sami nawet amerykanie pojmują takową w tym duchu.

(Zaprzeczenie). Powtórzyliśmy z wszelkiemi zastrzeżeniami za wiedeńską *Presse* wiadomość o zamiarze abdykacji cesarza Maksymiljana na przypadek, jeżeli rząd francuzki odmówi mu żadanego zasiłku pieniężnego. Obecnie możemy zapewnić, że listy cesarza Maksymiljana do reprezentantów zagranicznych nie dają żadnego powodu do myślenia, ażeby cesarz meksykański miał powziąć zamiar przypisywany mu przez dziennik wiedeński. (La Fr.)

* (Prawo o wolności literackiej) przesłane zostanie wkrótce do rady stanu z odmianami poczynionemi przez izbę deputowanych. Sądzą, że na obecnych posiedzeniach izb nie przyjdzie jeszcze pod rozprawy projekt do prawa o przymusie osobistym. (La Fr.)

* (Prawo o amortyzacji. — Ks. Napoleon). Ciało prawodawcze przyjęło prawo o amortyzacji większością 233 głosów przeciw 21. Podana przez niektóre dzienniki pogłoska, że ks. Napoleon uda się do Florencji, do której to podróży chciano przywiązywać wielkie znaczenie, uznana została przez *Temps* za bezzasadną. (Nordd. A. Z.)

* (Odmowa). Rząd francuzki odmówił Prusom, żądającym rozciągnięcia protekcji nad poddanymi pruskimi w Austrji. Bawaria odmówiła także zadość uczynienia temu samemu żądaniu. (Nord.)

Grecja.

* (Podróż króla). *Ajencja Reutersa* zamieściła telegram z Aten z d. 13-go b. m., według którego król miał oświadczyć, iż z powodu wiadomości wojennych odłoży swoją podróż do Korfu. Wzburzenie umysłów trwa ciągle. (Nord.)

Hiszpanja.

* (Zamach). Usiłowano wykonać zamach na życie ministrów. Pociąg drogi żelaznej, w którym znajdowali się ministrowie, jadący z Aranjuez do Madrytu, miał być z szyn wyparty i wrzucony do rzeki Jarana. Lecz na szczęście, czujność droźnika odwróciła niebezpieczeństwo. (Nordd. A. Z.)

* (Przesilenie gabinetowe). Donoszą z Madrytu o zagrażającym na pewno przesileniu gabinetowem. Uważano bowiem, że dwór okazuje się już nie tak przychylnym dla marszałka O'Donnella i gabinetu, którego tenże jest prezesem. (La Fr.)

* (Pełnomoceństwo). *Madryt, 13-go czerwca.* Izba deputowanych zgodziła się na żądane przez rząd pełnomoceństwo 160 głosami przeciwko 96. (Nord.)

* (Bombardowanie Callao). *Madryt, 12 czerwca.* Minister marynarki odczytał dziś w izbie deputowanych telegram z Southamptonu, donoszący, że podczas bombardowania Callao w dniu 2-m maja, flota hiszpańska zniszczyła prawie całkiem forty tego portu wojennego, tak, iż trzy tylko działa peruwiańskie zostały nietknięte. Wiadomość ta powitana została okrzykami pełnymi zapału. Zaproponowano ażeby rocznica tego zwycięstwa hiszpańskiego obchodzona była tak jak uroczystość narodowa w dniu 2-m maja. (*La Patr.*)

Niemcy.

* (Kwestja reformy). *Wejmar, 15 czerwca.* Z wiarogodnego źródła zapewniają, że gabinet berliński wystąpił do niektórych rządów, które głosowały wczoraj za uruchomieniem przeciw Prusom, z ostatnim usiłowaniem, opartem na podstawie projektu reformy Związku i zwołania parlamentu. (*Wolff's T. B.*)

* (Wnioski). *Kassel, 14 czerwca.* Na dzisiejszym posiedzeniu zgromadzenia stanów, prezes Nebelthau zwrócił uwagę na tę okoliczność, że rząd, przy terażniejszym zebraniu się stanów, zgłasza się znowu z próżnymi żądaniami. Deputowany Zuschlag umotywował wniosek co do zwołania parlamentu konstytucyjnego, deputowany zaś Rüb-am popierał wniosek co do uznania księcia dziedzicznego Fryderyka, księciem panującym szluzewicko-holsztyńskim i co do zwołania parlamentu, w którymby oba wielkie mocarstwa niemieckie były reprezentowane. Oba te wnioski odesłane zostały do komisji konstytucyjnej. (*Tamże.*)

* (Żądanie neutralności). *Kassel, 15 czerwca.* Na dzisiejszym posiedzeniu zgromadzenia stanów, przyjęty został po trzygodzinnym zawziętych rozprawach, większością 35-u głosów przeciw 14-stu, następujący wniosek, postawiony przez Bischoffshausena: Zgromadzenie stanów, powołując się na wczorajsze głosowanie na sejmie związkowym, domaga się od rządu powrotu do postawy neutralnej, pochwalanej przez cały kraj, i niewykonania uruchomienia. Zgromadzenie stanów dołącza do tego oświadczenie, że odmawiać będzie pieniędzy na uruchomienie tak długo, dopóki nie zostanie dowiedzionem, że cel, na który te pieniądze mają być użyte, odpowiada w zupełności interesom kraju. W razie gdyby żądanie niniejsze nie zostało uwzględnione, zgromadzenie stanów czyni rząd odpowiedzialnym za wszystkie ciężkie skutki. (*Tamże.*)

* (Sejm). *Hanower, 15 czerwca.* Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych, Bennigsen zaproponował podać królowi adres, z wynurzeniem zdania, że wczorajsza uchwała sejmu związkowego grozi wojną domową w Niemczech i nieobliczonemi ciężarami dla Hanoweru, i jest niebezpieczną dla niepodległości Związku. Dalej adres uprasza o usunięcie ministrów, którzy poradzili głosować za wnioskiem uruchomienia, i żąda niewykonania uchwały związkowej, zapewnienia neutralności Hanoweru i zwołania parlamentu niemieckiego. (*Tamże.*)

* (Odrzucenie wniosku). *Hanower, 16 czerwca.* Sejm został odroczony na czas nieograniczony z powodu obecnej sytuacji politycznej. — W izbie deputowanych Bennigsen cofnął swój wniosek po ostrej krytyce, skierowanej przeciw postępowaniu rządu. (*Tamże.*)

* (P. Scheel-Plessen), postawiony obecnie na czele rządu szluzewicko-holsztyńskiego, z tytułem pruskim rządnego prezesa, przybył 13-go b. m. do Kiel i zajął zajmowane poprzednio przez namiestnika austriackiego apartamenty w zamku, w którym mieszkał niegdyś książę Karol Glücksburgski, brat króla duńskiego. Niezwłocznie po jego przyjeździe powołani zostali do niego wszyscy zwierzchnicy biur dotychczasowego rządu krajowego w Holsztyjni i wezwani do dania na piśmie zobowiązania, iż będą słuchać bezwarunkowo rozkazów króla pruskiego i władz przez niego ustanowionych. (*Nordd. A. Z.*)

Portugalia.

* (Demonstracja). Gazeta handlowa lizbońska donosi, że w dniu 8-ym b. m. próbowano wywołać w tem mieście zaburzenia. Poprzyłepiano bowiem po ulicach plakaty wzywające lud do powstania pod tym chimerycznym pozorem, że rząd chce sprzedać kraj w obce ręce. Plakaty te zostały przez samych mieszkańców Lizbony z małym wyjątkiem spódnierane, gdyż nikt nie przypisywał wagi owej śmiesznej demonstracji. (*La Fr.*)

Prusy.

* (Królowa). *Baron Werther.* *Berlin, 15-go czerwca.* Królowa uda się po powrocie z Wejmaru do Berlina, gdzie zabawi aż do czasu wyjazdu króla do kwatery głównej, poczem zamieszka w zamku Babelsberg. — Baron Werther i sekretarz ambasady hr. Galen przybyli tu z Wiednia i przyjmowani

byli natychmiast przez hr. Bismarka, a następnie przez króla. (*Wolff's T. B.*)

Szwajcarja.

* (Korpusy obserwacyjne). Donoszą z Bernu pod d. 12-ym b. m., że rząd szwajcarski tworzy dwa korpusy obserwacyjne, jeden w Bazylei, a drugi w Genewie. (*La Patr.*)

Tureja.

* (Omer-pasza). Listy z Konstantynopola donoszą pod d. 6-m czerwca, że do dnia tego naczelny wódz Omer-pasza nie wyjechał jeszcze nad Dunaj. Sądzą powszechnie, że tarcy wkroczą do księstw. Ale depesze z Bukaresztu donoszą, że rumuni przygotowali się do silnego oporu. (*La Fr.*)

* (Wojska egipskie. — Wielki wezyr). Listy z Konstantynopola z 6-go b. m. donoszą o przybyciu 6,000 wojsk egipskich, oddanych do rozporządzenia sultana. Wojska te mają stać tyczasowo załogą w Konstantynopolu. — Nie są jeszcze znane powody usunięcia Fuada paszy. Po ług tychże listów, Ruchdi pasza, nowy wielki wezyr, budzi przez swą uczciwość i sumienność powszechne zaufanie. (*La Patr.*)

Włochy.

* (Izba deputowanych) we Florencji rozwija obecnie nadzwyczajną działalność. Prawo o zniesieniu korporacji religijnych nie zostało jeszcze dotąd uchwalone. P. d'Ondes-Reggio postawił wniosek, ażeby podwyższoną została płaca duchowieństwa należącego do zniesionych korporacji. Minister sprawiedliwości odpowiedział, że prawo o zniesieniu korporacji religijnych nie ma żadnych celów finansowych, lecz ma jedynie na widoku wyższą moralność. Nadmieniał on, że dochody z dóbr kościelnych nie wystarczają może na utrzymanie wydziału wyznań i na płace dla duchowieństwa. P. Raële stwierdził, że liczba zakonników kongregacji zebranych wynosi we Włoszech 30,000. Wniosek p. d'Ondes-Reggio został odrzucony. (*Nordd. A. Z.*)

* (Przesilenie monetarne). Z Rzymu donoszą o panującym tam wielkim braku brzęczącej monety. Posiadacze banknotów oblegają od samej północy drzwi banku rzymskiego, ażeby przy otwarciu biur docisnąć się do nich. Powiadają, że do przesilenia tego przyczyniły się głównie manewry wekslarzy, i z tego powodu rząd widział się zniewolonym do zamknięcia 13-go b. m. wszystkich kantorów wymiany. Jako powód do tego środka podawana jest ta okoliczność, że wekslarze pobierają przy zmianie banknotów takie ażo, które przewyższa takse prawem ustanowioną. Obok tego, aresztowano w banku licznych spekulantów, sprzedających lub kupujących monetę srebrną. (*Nordd. A. Z.*)

* (Banknoty. — Marynarka). *Florencja, 12 czerwca.* Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych, p. Lualdi interpelował gabinet w przedmiocie złych skutków kursu przymusowego banknotów. Minister skarbu odpowiedział, że poszukiwane są czynnie środki dla zaradzenia przesileniu, i że jedynie niezbędna potrzeba zniewolila rząd do nakazania kursu przymusowego. — Minister marynarki złożył projekt do prawa w przedmiocie poboru do marynarki ludzi z klasy 1846 r. (*La Patr.*)

Korespondencja Dziennika warszawskiego.

Przasnysz, 27 maja (8 czerwca.)

Trąba powietrzna. (*)

W powiecie przasnyskim około wsi Jarłaty, 19 (31) maja, o godzinie drugiej i pół po południu, powstał wichur i utworzyła się trąba powietrzna na bardziej bagnistej miejscowości, która to trąba przybrała kierunek z północno-wschodu na południo-zachód. Po drodze swej, trąba ta zniszczyła około tysiąca drzew w sosnowym i brzożowym czterdziesto-letnim lesie. Drzewa zostały wyrwane korzeniem do góry, gdzie trąbą swą podstawą dotykała się ziemi; ruch trąby prostopadle do ziemi było rykoszetowy. Z lasu skierowała się do wsi Chumęcino-Redki, zniósła z trzech domów dachy z krokwiemi a na jednym z kominem, na czterdzięci kroków unosiła zabudowania i płoty. Sześciu ludzi postradało życie, a szesnastu doznało kalectwa. Nikt nie mógł oprzeć się wirowemu ruchowi trąby powietrznej.

Okoliczni mieszkańcy opowiadają co następuje o tem zjawisku. W lesie szum i trzask drzew dawał się słyszeć na przestrzeni dwóch wiorst. Nad lasem ukazała się poruszająca się trąba dymkowo-obłoczna koloru i w ciągu pięciu minut zbliżyła się do wsi; tu rozpoczęła swe działanie spustoszenia, porwijąc z sobą wszystko w swym ruchu wirowym. Z liczby sześciu zabitych ludzi, trzech było włościan a trzech

(*) List ten jest wzięty z *Warsz. Dniów.*

starozakonnych. Jeden ze starozakonnych zakończył życie w jednej chwili — uderzeniem głowy o słup.

Każdy z miescowych mieszkańców opowiada co się z nim działo, a opowiadania te przewyższają wyobraźnię każdego, kto nie miał pojęcia o tem strasznym i niezarządzającym się w kraju tutejszym, zjawisku natury.

Człowiek jadący konno, który wpadł w przestrzeń trąby powietrznej, został przerzucony przez kanał, a konia przeniosło na przeciwną stronę kanału. Za nim szedł jakiś węgier. Ten ostatni niósł na plecach ciężką pakę z towarami; towary zostały rzucone w kanał, on sam znalazł się o dwieście kroków za stawem, a kij jego niewiadomo jakim sposobem dostał się do chałupy, do której węgier nie wchodził. Kobieta z dzieckiem dostała się w wirowy ruch trąby i nie mogła złapać dziecka które kręciło się nad jej głową; oboje doznali kalectwa. Wszystkie w ogóle przedmioty w domach, które podległy temu wpływowi, od nacisku pędu wiatru rzucone były od jednej ściany do drugiej i wikt nie mógł utrzymać się na miejscu. W jednej chałupie pierzyna znajdującą się na łóżku w padła w komin i przezeń wyleciała na powietrze.

Kształt trąby powietrznej w środku był cokolwiek spłaszczony, szerokość jej wynosiła 130 kroków, wysokości zaś dokładnie oznaczyć nie można; ruch trąby prostopadły do ziemi, jak powiedzieliśmy wyżej, był rykoszetowy, poziomy zaś zmienny. Trąba ta w przeciągu pół godziny przebyła około czterdnastu wiorst, przenosząc na znaczną odległość ciężkie przedmioty, a lekkie podrzucając do góry. Zgęszczone powietrze miało zapach siarki. (O tem zjawisku podamy wkrótce urzędowe wiadomości. *P. R.*)

Lwów, 13 czerwca.

Apatja. — Uwieszenie Widmana. — Żydzi galicyjscy na targowicach w Prusiech. — Sekty religijne między młodzieżą szkolną. — Rozkaz przyspieszenia rekrutacji.

Co przedewszystkiem w usposobieniu znacznej większości kraju uderza, to niesłychana obojętność z jaką przyjęła wiadomość o wkroczeniu wojsk pruskich do Holsztynu. Ruina materialna, bieda powszechna tłumaczą dostatecznie apatję mieszkańców, z której ich jak dotąd, ani zniewaga wyrządzona c. k. komisarzowi w Itzehoe, ani doniesienie o zerwaniu stosunków dyplomatycznych, ani nawet zapowiedź groźnych przeciw Prusom manifestacji wydobyć nie zdołały. Widziałem już Galicję przebywającą różne fazy usposobienia; widziałem ją w gorącej rewolucyjnej; widziałem chwytającą z uniesieniem za formułki konstytucyjne; widziałem ją stawiającą krzyże i śpiewającą horal Ujejskiego „Z dymem pożaru...“ ale w stanie takiej obojętności w obec grożącej burzy nie widziałem jeszcze nigdy.

Obojętność ta z punktu patriotyzmu austriackiego może bardziej niepokoić, niż paroksyzm rewolucyjny. Podobno i w Wiedniu nie inaczej; — i tam niedostatek w klasach średnich z każdym dniem większy, nędza w klasach niższych powszechna. Zapał wojenny dzienników nie jest bynajmniej wyrazem opinii...

Karola Widmana zaraz przy pierwszym sądownym przesłuchaniu uwięziono jako poszlakowanego o zbrodnię stanu, ponieważ w broszurce, o której konfiskacie doniosłem, nieprzychylnie formacji krakusów rozwinął zdania. Proces może bardzo fatalnie wypaść dla autora, bo już raz o zbrodnię stanu obwiniony, na kilkanaście lat więzienia skazany był.

Hrabia Starzeński może sobie powinszować, że usiłowania jego wzięła tak energicznie w obronę, przeciw zamachom nieprzychylnych im piór, c. k. prokuratorja lwowska.

Jakiś zły duch niewiary w papieża, opanował młode głowy uczniów szkół gimnazjalnych. W Przemyślu zawiązali między sobą formalną sektę, której odkrycie spowodowało władzę namiestniczą do zarządzenia jak najściślejszego śledztwa. Najmocniej poszlakowanych wykluczono ze szkół. Zasługuje na uwagę, że gdy dotąd podejrzewano tylko rusinów o chętkę wyłamania się z pod władzy papieża, członkami odkrytej anti-papiezkiej sekty byli sami polacy.

Donoszą z Wrocławia, że na nasi żydkowie, mimo niepopolitych przejawów patriotyzmu, niezaniebudują korzystać z potrzeby koni dla armji pruskiej i zaopatrują targowice tamtejsze w konie austriackie, co kupców pruskich oczywiście gniewa.

Z Wiednia nadesłało rozkaz, by pobór do wojska przyspieszono.

Lwów, 13 czerwca.

Wywóz srebra. — Jaskółki. — Widmann. — Pomimo zakazu wywozu nietylko srebra dawnego, ale nawet zwykłych ćwierćsrebrnych szóstaczek, ośmielił się tutejszy przemysłowiec Robert Doms, spróbować takowe do Prus wywieźć. Przedsięwzięcie jednak nie udało się, gdyż wysłanych kilkadziesiąt tysięcy guldenów w srebrze przytrzymano. Jest to już druga próbka Domsa, zawsze jednak spełza na niczem, a raczej z jego własną szkodą.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UWIDOMIENIA.

(N. D. 3225) Komisja Rządowa Sprawiedliwości.

W zastosowaniu się do art. 44 K. C. P. podaje do wiadomości stron interesowanych, iż Trybunał Cywilny Gubernji Płockiej w Płocku z dnia 15 (27) Marca r. b. na powództwo Sury ze Szejników i Issera małżonków Olszewiec handlujących pierwiej w Płocku a obecnie w Warszawie zamieszkałych, wydany, badanie świadków względem zaginięcia Moszka Zanwel Olszewiec syna tychże Issera i Sury małżonków Olszewiec, który przed laty 10-u wydalwszy się ze wsi Janoszyce. Okręgu Lipnowskiego dotąd z pobytu wiadomym nie jest, nakazał i do wprowadzenia tego śledztwa członka z grona Trybunału Cywilnego w Płocku wyznaczył. Warszawa d. 18 (30) Maja 1866 r.
Naczelnik Wydziału, Puchalski.

(N. D. 3548) Komisja Rządowa Sprawiedliwości.

Podaje do wiadomości stron interesowanych, iż otrzymane w drodze urzędowej akta zejścia zmarłych za granicą:

1. Izabeli Klementyny 2-ich imion Rakoczy, żony kupca, rodem z miasta Warszawy w wieku lat 43 w dniu 11 Września r. z. w Schönau (w Austrii).

2. Mejera Silberberga, dozorczy kolei żelaznej rodem z miasta Częstochowy w wieku lat 32 d. 27 Października r. z. w Berlinie.

3. Lejby Szuberza, kupca z Nowego miasta pochodzącego mającego, w wieku lat 58 dnia 17 Października r. z. także w Berlinie, przesłane zostały, pierwszy Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Warszawie, drugi Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Kaliszu dla nadania aktom tym odpowiednio art. 94 K. C. P. dalszego skutku prawnego, trzeci nareszcie Archiwum Głównemu Królestwa do zachowania dla stron interesowanych użytku.
Warszawa d. 2 (14) Czerwca 1866 r.
Naczelnik Wydziału, Puchalski.

(N. D. 3586) Urząd Loterii w Królestwie Polskim.

W dalszej kontynuacji obwieszczenia o znaczniejszych wygranych w 5ej Klasie 106 Loterii Klasycznej, Urząd Loterii podaje do wiadomości, iż w dniu dzisiejszym odciągnięto 800 numerów, z których

Nra 1 170, 14,003 i 15,212 wygrały po rs. 1,000.

Nra 3,460, 6,617, 10,879, 14,179, 16,994 i 19,204 po rs. 500.

zaś Nra 378, 2,013, 6,946, 12,507, 21,546, 21,778, 22,426 i 22,585 po rs. 200.

Dalsze ciągnięcie odbędzie się w przyszły Poniedziałek to jest dnia 6 (18) Czerwca r. b. od godziny 10 z rana.

Warszawa d. 4 (16) Czerwca 1866 roku.
Naczelnik Urzędu Loeschern.
Sekretraz J. K. Noiński.

(N. D. 3575) Sędzia Komisarz Masy Upadłości Mozesa Mühlrad.

Wzywa wierzycieli tejże masy, ażeby się w dniu 9 (21) Czerwca r. b. o godzinie 5 z południa w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Handlowego w Warszawie pod Nr. 549 urzędującego osobiście lub przez pełnomocników niezawodnie stawili, celem wyboru Syndyków tymczasowych.

Warszawa d. 4 (16) Czerwca 1866 r.
Karol Jacobson.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N. D. 3584) Rejent Kancelarii Ziemskiej Gubernji Warszawskiej w Warszawie.

Z powodu nastąpięcej śmierci:

1. Leopolda Kamionera wierzyciela sumy rs. 12,000 w dziale IV pod Nr. 7 na nieruchomości Warszawskiej Nr. 345 lokowanej, oraz właściciela wpisu na teje nieruchomości pod Nr. 1 dziale III zamieszczanego.
2. Apolonji Zagórskiej wierzycielki sumy rs. 3,000 na dobrach Konary z Okręgu Orłowskiego w dziale IV pod Nr. 15 zabezpieczonej.

Toczy się postępowanie spadkowe, a termin do regulacji tych spadków i przepisania własności wyznacza się na dzień 17 (29) Września 1866 roku w Kancelarii Hypotecznej w Warszawie.

Z powodu nastąpięcej w dniu 18 (30) Maja 1866 f. śmierci Kazimierza Kalużyńskiego właściciela nieruchomości w mieście Warszawie pod Nr. 2145 położonej, współwłaściciela nieruchomości w temże mieście pod Nr. 514 sytuowanej, niemniej właściciela jatki rzeźniczej Nrem XXXV oznaczonej, a w nieruchomości Warszawskiej Nr. 504 znajdującej się, toczy się postępowanie spadkowe, a termin do regulacji tego spadku w Kancelarii hypotecznej wyznaczony został na dzień 17 (29) Grudnia 1866 r.
Stanisław Zawadzki.

DONIESIENIA PRYWATNE.

WE WTOREK

dnia 7 (19) b. m.

poczynając od godziny 4-ej z południa.

W OGRODZIE SASKIM

odbędzie się Zabawa

MUZYKALNO-KWIATOWA

wraz

Z LOTERYĄ FANTOWĄ

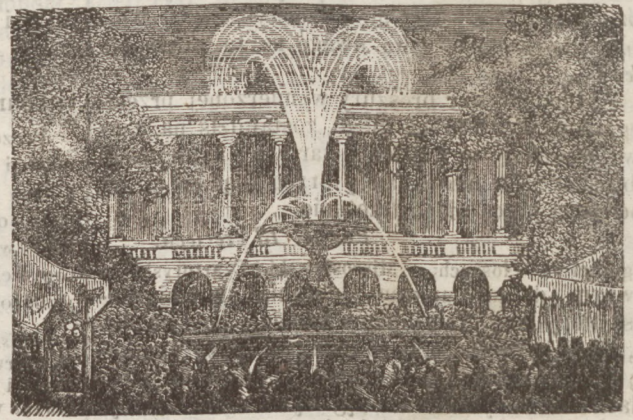
Na Dochód Ubogich

pod Opieką

WARSZAWS. TOWARZYST. DOBROCZYNNO.

CENA BILETÓW

Do Loteryi kop. sr. 25—Wejścia do Ogrodu kop. sr. 25.

(N. D. 3437)

GAZETA
„PROVINZIAL ZEITUNG
FÜR
SCHLESISIEN”.

wychodząca 12 razy tygodniowo: należy do rzędu wielkich czasopism niemieckich, i traktuje zarówno o przedmiotach politycznych, o ekonomii politycznej, o handlu i o ruchu na polu umiejętności. Za pomocą rozgałęzionej korespondencji tak listowej jako też telegraficznej, jest ona w położeniu czytelnikom swoim udzielać jak najrychlejsze wiadomości o wszelkich ważniejszych wypadkach starając się wiadomości przedstawić w sposób pożyteczny w codziennych artykułach wstępnych i przeglądach.

Czasopismo to wychodzi dziennie w dwóch wydaniach, rannym i południowym. Cena prenumeraty wynosi na Królestwo Polskie rs. 3 kop. 92; kwartalnie (45 kop. taniej aniżeli Schlesische Zeitung); koszt inzeratów 1/4 sgr. za wiersz. Zamówienia na tę gazetę prosimy jak najrychlej poczynić w ekspedycjach pocztowych w Królestwie Polskim.

Wrocław, w Czerwcu 1866 r.

Nakładcy i Wydawcy,

M. Siemon et Comp.

(N. D. 3479)

**FABRYKA TABACZNA
K. TEOFILIDY**

w Warszawie przy ulicy Widok Nr. 1567a.

Zawiadamia iż od dnia 1 (13) Sierpnia r. b. ma zamiar poruczyć hurtową Sprzedaż swoich wyrobów osobom, któreby tego pragnęły w miastach: Radomiu, Kielcach, Siedlcach, Lublinie, Piotrkowie, Częstochowie, Kutnie i Łęczycy. O warunkach można dowiedzieć się w Kantorze przy Fabryce. (9037)

(N. D. 3284)

SKŁAD GŁÓWNY
**WYROBÓW
ZJEDNOCZONYCH STOLARZY
w WARSZAWIE.**

Istniejący blisko trzy lata przy ulicy Królewskiej w pałacu dawniej hr. Lubiński ch, a teraz Doktora Dubarle, pod Nr. 1066 lit. K. posiada nagromadzony zapas MEBLI, całego powiększany wyrobami najnowszych fasonów w najrozmaitszych gatunkach, do użytku salonów, buduarów, a nawet do rozmaitych drobnych wygód domowych, oraz potrzeb gospodarskich, kuchennych, mieszcząc przytem w sobie różne sprzęty i naczynia, do zaspokojenia wszelkich żądań przydatne, na rozmaite ceny, do wyboru, podług wymagań kupujących. Ceny wyrobów są stałe, tak umiarkowane, ażeby zapewniając istnienie Spółki odpowiednim odbytem, jakkolwiek wynagradzały pracę robotników i dostępnie były nabywcom, o czem publicznie zwiędzająca Skład tutejszy, dostatecznie przekonać się mogła. (8359—2.)

(N. D. 3509)

**SKŁAD
SUKNA I KORTÓW
J. NOWAKOWSKIEGO**

przy ulicy Nowo-Senatorskiej N. 477a.

Dla pozyskania miejsca na nowe transporta wyprzedaje po cenach znacznie niższych towary zapasowe porze zimowej i jesiennej właściwe, mianowicie:

Korty francuskie i angielskie ostatnie bardzo praktyczne na damskie i męzkie ubrania.

Materiały na burki i Korty krajowe.

Flanelki krajowe i angielskie kolorowe i białe.

Flanelki zdrowia z wełny wielbłądziej a pomiędzy temi:

Płótna belgijskie, irlandzkie i szląskie.

Garnitury stołowe.

Ręczniki zwykłe i tak zwane chińskie do kąpiel.

Chustki batystowe i płócienne.

Piki i Dreliszki angielskie kolorowe i białe.

Pika płócienna dla dam i dzieci.

Kamizelki jedwabne, wełniane i pikowe.

Oprócz tego sprzedawać będzie:

Korty zimowe i jesienne dawniejsze oraz wielką ilość reszt wszystkich wyżej wymienionych wyrobów „niżej własnego kosztu”.

Na żądanie z prowincji mogą być przesyłane próbki i załatwiane wszelkie obstalunki szybko i jak najakuratniej. (9111)

(N. D. 2812.)

**HUTA ŻELAZNA
W BŁACHOWNI.**

o milę odległa od miasta Częstochowy, dawniej na rachunek Banku Polskiego, następnie p. Zygmunta Pringsheim z Wrocławia, w biegu będąca, skutkiem nabycia w r. z. dóbr Kłobuckich, przeszedłszy na własność Królewsko-Pruskiego wielkiego Podczaszego, Hr. Guido Henckel von Donnersmark, po wykończeniu nowo wprowadzonych ulepszeń w mechanizmie Wielkiego pieca, przyjmuje wszelkie obstalunki odlewów żelaznych, które jak najpunctualniej wykonywane będą.

Tak obstalunki osobiste, jak i korespondencje o takowe. Żądający, wprost do Zarządu Fabryk w Błachowni, lub do podpisanego zgłaszać się albo przysyłać raczą. Zagórz pod Kłobuckiem d. 25 Kwietnia 1866.
Karol Haase,
Pełnomocnik Hr. Guido Henckel. (2—7125)

(N. D. 3237) W interesie spadku, potrzebna jest wiadomość terażniejszego zamieszkania, Julji Kosickiej, córki Jana Ferdynanda i Anny z Rajterów małżonków Kosickich córki po Komorniku Radowym, która zamieszkiwała do roku 1841 jako panna w Warszawie, a od tego czasu niewiadomo gdzie się znajduje, o udzieleniu więc takowej wiadomości, o życiu lub śmierci, oraz zamieszkanu osoby wspomnianej, uprasza się pod adresem: M. Witel w Warszawie pod Nr. 1066K. ulica Królewska, na ręce Florentyny Hampel w fabryce ram złoconych na koszt. (8203.)

(N. D. 3501) Skradziony został Puglars w hotelu Niemieckim pod Nr. 44, w którym znajdowało się: 1. Serja premjowa Rosyjska za Nr. 04157, jako też jeden bilet 25 rublowy i trzy papierki 3 rublowe i jeden 5 ezy 10 rublowy i parę rubli drobnych; kto-by posiadał o powyższej kradzieży jaką wiadomość, raczy dać znać do tegoż hotelu za co przyrzeka się stosowne wynagrodzenie. (9087—1.)

(N. D. 3543).

Skutkiem zwinięcia gospodarstwa w dobrach Pławno pod Radomskiem położonych,

WYPRZEDAŻ

INWENTARZY

tak żywych jak martwych, rozpocznie się w dobrach tych d. 19 Czerwca r. b. (924—1)

(N. D. 3274)

Juljan Sobolewski, dotychczasowy weterynarz Powiatów Marjampolskiego i Kalwaryjskiego z decyzji Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych przeznaczony został na weterynarza Rządowego do Powiatu Piotrkowskiego o czem ma zaszczyt zawiadomić WW. obywateli ziemskich posiadających inwentarze.

Wiadomość w Apteczce W. Rozmarynowskiego w Piotrkowie. (8351—2.)